

skellen mellem lovforslaget og det, der gjaldt tidligere, er, at nu bliver det kommunalpolitikkerne, der afgør, om der skal være mulighed efter alle reglerne, i stedet for en central magt, der kan skrive ind i en vejledning, at der som hovedregel ikke skal gives tilladelse. Det er forskellen. Vi har kommunalpolitikkerne, og lad os vise dem tillid og ønske dem held og lykke med det. Jeg tror, de klarer det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 21.00

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 38 stemte for, 58 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 24 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5-8 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 10 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 12 og 13 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 15 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 17-19 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 20 forkastedes, idet 41 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 21-23 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Forespørgsel nr. F 41:

Forespørgsel til undervisningsministeren:

»Hvilke planer har regeringen for folkeskolen?«

Af Bodil Kornbek (KRF), Ole M. Nielsen (KRF), Jann Sjursen (KRF) og Tove Videbæk (KRF). (Forespørgslen anmeldt 12/4 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/4 2002).

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal gøre opmærksom på, at eventuelle afstemninger under denne sag først vil blive foretaget i morgen, og jeg skal spørge, om ordføreren for forespørgerne, fru Bodil Kornbek, ønsker at motivere forespørgslen.

Kl. 21.05

Begrundelse

Bodil Kornbek (KRF):

Godtaften.

Familien og folkeskolen er to utrolig vigtige samfundsinstitutioner, måske de allervigtigste. Næst efter familien er det i folkeskolen, samfundsborgerne dannes. Det er her, man lærer basale kundskaber inden for læsning, skrivning og matematik. Men det er også her, man for mange vedkommende lærer at fungere blandt andre ligeværdige medmennesker.

Med dette in mente er det vel ikke for meget at sige, at folkeskolen på den måde udgør fundamentet under resten af samfundet. Uden sko-

len var vi ikke meget, hverken hver for sig eller i fællesskab som samfund.

Når skolen er så vigtig, er det oplagt, at den skal have gode og stabile forhold at agere under, at den skal have ro og fred til at hellige sig sit formål, nemlig at uddanne samfundsborgere.

Baggrunden for denne forespørgsel er, at regeringen i foråret 2002 valgte at bryde både et valglofte og en mangeårig parlamentarisk tradition og opsige et løbende folkeskoleforlig. Det sendte altså nogle chokbølger ud i skoleverdenen og skabte utrygge lærere, elever og forældre, for hvad skulle der nu ske? Hvor stod man nu? Og hvor var og er man på vej hen? Det er svarene på disse spørgsmål, vi håber at få afklaret, eller i hvert fald at komme lidt nærmere i løbet af debatten.

Forespørgslen indeholder to elementer. For det første: Hvad er det, regeringen vil med folkeskolen i folkeskolen, hvordan skal folkeskolen se ud? Og for det andet: Hvad vil regeringen med folkeskolen i Folketinget? Hvad har man af planer, og hvorledes skal disse udmøntes? Regner man med at kunne opsige et bredt forlig ensidigt og derefter indgå et nyt bredt forlig med et andet indhold? Ønsker man et bredt forlig for enhver pris?

Jeg synes, at vi alle, men især folkeskolen, fortjener en afklaring af disse spørgsmål, og jeg ser i særdeleshed frem til at høre undervisningsministerens tale, men også de øvrige partiers ordføreres indlæg.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke fru Bodil Kornbek og dermed Kristeligt Folkeparti for at have rejst debatten her i dag og for, at jeg dermed får lejlighed til her i Folketingssalen at fortælle om regeringens planer for folkeskolen.

Danmark har en meget ambitiøs folkeskolelov. Da vi vedtog loven i 1993, besluttede vi, at folkeskolen bl.a. skal sikre, at eleverne bliver fagligt velfunderede, kreative, fantasifulde, tilidsfulde, medbestemmende, demokratiske, harmoniske, åndsfrie, ligeværdige og socialt velfungerende.

Men netop fordi vi har en så ambitiøs national skole, kan ingen bare læne sig tilbage og vente på, at loven realiserer sig selv. Alle har et ansvar for skolen.

Her i Folketinget har vi ansvaret for at udstikke en række overordnede retningslinjer, der fastlægger de politiske mål for folkeskolen. Ansvaret for tilrettelæggelsen af det lokale skolevæsen har vi valgt at overgive til kommunerne. Skolelederen har det overordnede pædagogiske ansvar for, at eleverne lærer det, de skal, og er glade for at gå i skolen. Læreren har ansvaret for at omsætte deres faglighed og professionelle viden om børn og læring på en sådan måde, at eleverne får mulighed for at udvikle sig, både fagligt og socialt. Forældrene har ansvaret for, at børnene er læringsparate, når de møder op i skolen allerede fra første skoledag.

Med så mange i samarbejde om skolen mener jeg, eleverne med god ret kan forvente et godt og frugtbart udbytte af deres skolegang. Vi har på mange måder en rigtig god folkeskole her i landet. Vi kan som forældre sende vores børn i skole i tryk forvisning om, at de vil blive behandlet ordentligt af de voksne. Vi har en skole, der lægger vægt på, at børnene skal udvikle sig til selvstændige mennesker, der kan tænke og handle selv. Det er vigtigt, når vores børn skal blive i stand til at skabe sig en tilværelse på deres egne præmisser og udnytte de muligheder, de får, bedst muligt til gavn for sig selv og for andre, og fordi det er selvstændigt tænkende mennesker, der er brug for ude på arbejdspladserne.

Kl. 21.10

I dag er der ingen virksomheder, der kan klare sig ved at gøre tingene, som de plejer. Moderne virksomheder overlever kun ved at have medarbejdere, der er dybt involveret i deres arbejde og opsat på at være med til at udvikle arbejds gange og produkter, og vore børn skal vokse op i et demokrati, hvor de hver især skal være i stand til at tage deres del af ansvaret for samfundets udvikling.

En række internationale undersøgelser viser, at danske elever generelt er glade for at gå i skole. De er motiverede, og de har et godt selvværd. De voksne omkring folkeskolen gør således et fremragende stykke arbejde med hensyn til at fremme elevernes alsidige personlige udvikling.

En væsentlig del af folkeskoleloven er dermed realiseret, endda til noget, der ligner et flot 11-tal. Det skal vi være stolte af og holde fast i. Jeg har da heller ikke nogen som helst planer om, at denne del af folkeskolens virksomhed skal nedtones.

Men nu er elevernes alsidige personlige udvikling kun skolens ene ben. Skolens andet ben

handler om elevernes faglige færdigheder. Her må vi med beklagelse konstatere, at skolen halter. Det halter med fagligheden. Børnene lærer simpelt hen ikke nok. De førnævnte internationale undersøgelser viser nemlig også, at danske elever langtfra klarer sig imponerende, for så vidt angår læsning, matematik og naturfag.

Det mener regeringen er et alvorligt problem, ikke fordi den danske folkeskoles kvalitet alene står og falder med, om børnene kan læse, regne og kigge i et mikroskop, men fordi både læsning og regning er basale færdigheder, der danner et væsentligt grundlag for, at eleverne kan tilegne sig andre fag og kompetencer. Uden brugbare læsefærdigheder er det meget vanskeligt at lære geografi, biologi, historie, engelsk og fysik for nu bare at nævne nogle af fagene. Når det så viser sig, at hver femte elev ikke har brugbare læsefærdigheder, så kalder det på handling. For mig at se har folkeskolen nemlig et problem, hver gang en elev forlader den uden brugbare læsefærdigheder.

Regeringen mener på den baggrund, at en styrkelse af elevernes faglige færdigheder er nødvendig. Derfor har jeg fremlagt planen »10 skridt mod en bedre folkeskole«, som har til formål at styrke elevernes faglige færdigheder, at få folkeskolen til at holde op med at halte, ikke ved at svække det ben, der bærer elevernes alsidige personlige udvikling, men derimod ved at styrke det faglige.

Regeringens mål er at løfte folkeskolen fra det internationale gennemsnit til toppen. Danske børn skal bl.a. blive lige så gode til at læse og regne som finske og svenske børn.

Den danske folkeskole er verdens dyreste. Det bekræftes af den seneste OECD-undersøgelse. Der bør efter min opfattelse også skabes plads til at gøre den danske folkeskole til verdens bedste. Og det er min opfattelse, at en sådan styrkelse af skolen godt kan finde sted uden at gå på kompromis med elevernes alsidige personlige udvikling.

Oplægget »10 skridt mod en bedre folkeskole« tager udgangspunkt i fire overordnede temaer. Børnene skal forberedes bedre til deres skolegang, fagligheden i indholdet og tilrettelæggelsen af skolens arbejde skal styrkes, der skal gives mere fleksible rammer for organiseringen af skolens arbejde, og endelig skal lærerne og skolelederne efter- og videreuddannes med henblik på at styrke fagligheden.

De fire temaer illustrerer målet med regeringens fremtidige arbejde med folkeskolen. Vi

forestiller os, at de kan nås med realiseringen af de 10 skridt, som jeg nu kort vil redegøre for.

Sprogstimulering: For at sikre, at alle børn inden skolestart har et solidt sprogligt udgangspunkt for aktiviteterne i skolen, skal børnehaverne i samarbejde med forældrene arbejde mere systematisk med at udvikle børnenes sproglige formelse. Det gør man allerede i en række kommuner.

Indholdsbeskrivelse i børnehaveklassen: Hensigten er at udarbejde bindende beskrivelser af indholdet i børnehaveklassen, så børnene på deres forskellige udviklingstrin bliver mere læringsparate. Det sker allerede i nogle børnehaveklasser, men regeringens intention er at gøre det obligatorisk for alle børnehaveklasser at arbejde med børnenes evner til at koncentrere sig, deres sproglige udvikling og hensyntagen til de øvrige elever.

Kl. 21.15

Flere timer i dansk og matematik i 1.-3. klasse: For at styrke fagligheden skal eleverne fremover have en time ekstra i dansk og matematik på de tre første klassetrin. Danske elever skal blive bedre til at læse og regne på de første klassetrin, men det skal ikke ske ved, at eleverne blot får en time mere af det samme. Den ekstra time skal bruges til at realisere undervisningsdifferentieringen, så den ekstra tid især kommer elever til gode, som lærer i et andet tempo end gennemsnittet.

Styrkelse af naturfag og historie: Internationale undersøgelser har vist, at eleverne bliver dygtigst på de skoler, hvor lærerne underviser i deres linjefag. Derfor mener regeringen, at skolerne fremover bør bestræbe sig på, at det er lærere med linjefag i naturvidenskabelige fag, som underviser i naturfag. Derudover skal lærernes efteruddannelsesmuligheder gøres bedre.

Tidligere start på fremmedsprog: Eleverne skal fremover have engelsk fra 3. klasse. Vi lever i en globaliseret tid, hvor fremmedsprogkundskaber er vigtigere end nogen sinde. Derfor er det nødvendigt, at alle danske elever når et meget højt niveau i først og fremmest engelsk.

Den faseopdelte skole: Regeringens ønske er at styrke den pædagogiske dimension ved at give skolerne bedre mulighed for at anvende holddannelse på tværs af klasser og årgange. Det giver de store elever flere valgmuligheder. Samtidig kan det sikre en mere målrettet efteruddannelse af lærerne. Endelig får kommunerne bedre redskaber til at samle klasserne på de forskellige klassetrin og dermed udnytte lærernes

linjefagskompetencer. Også dette arbejder flere kommuner allerede med i dag. Regeringen ønsker at brede det ud til alle skoler.

Fleksibilitet: Kommunerne skal have friere rammer til at tilrettelægge undervisningen for på den måde at anvende ressourcerne mere effektivt på det fagligt pædagogiske område. Det kræver opblødning af de nuværende regler i folkeskoleloven, så skolerne f.eks. kan gå fra at arbejde med ugenormer til årsnormer for fagene. Derudover skal kommunerne have friere rammer til at tilrettelægge skolevæsenet.

Skoleledelse: Som pædagogisk og administrativt ansvarlig for skolens daglige virke påhviler der skolelederen et stort ansvar. Derfor er det afgørende, at skoleledelsen styrkes på alle skoler. Det kan bl.a. ske ved at udarbejde en diplomuddannelse for skoleledelse.

Specialundervisning: Med henblik på at undersøge, om elever, der modtager specialundervisning, får et tilstrækkeligt udbytte, vil Undervisningsministeriet gennemføre en kortlægning af både de pædagogiske og de økonomiske konsekvenser.

10. klasse: I forbindelse med evaluering af 10. klasse, som regeringen ifølge loven er forpligtet til at gennemføre i år, vil regeringen arbejde på, at 10. klasse målrettes de elever, der har særligt behov for at få et ekstra år i folkeskolen for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

På trods af disse foreslåede justeringer af skolen vil jeg gerne understrege, at regeringen er godt tilfreds med både folkeskolens virke og med den lov, som har været gældende siden 1993, men vi mener, at der er opstået et behov for en række justeringer og forbedringer.

Jeg vil gerne benytte lejligheden her til at understrege, at det under ingen omstændigheder er regeringens mål at gå tilbage til det, som nogle kalder den sorte skole. Et øget fokus på elevernes faglige færdigheder kalder ikke på lektor Blomme, men derimod på den professionelle og moderne lærer, der tager lovens intention om udvikling af elevernes faglige og alsidige personlige udvikling alvorligt.

I de seneste ugers debat om folkeskolen har jeg noteret mig, at en række af Folketingets partier er åbne over for en del af disse justeringer. Det giver forhåbninger om et konstruktivt og frugtbart resultat, når vi i den nærmeste fremtid påbegynder forhandlinger om en justering af folkeskoleloven.

Desuden har vi med udgangspunkt i mine »10 skridt mod en bedre folkeskole« i øjeblikket

en række drøftelser med Kommunernes Landsforening, ligesom folkeskolen er et vigtigt tema under de netop påbegyndte forhandlinger om kommunernes økonomi.

Som jeg indledte med at sige, afhænger folkeskolens skæbne af mange grupper. Det er regeringen meget bevidst om. Vi får kun en endnu bedre folkeskole, hvis elever, forældre, lærere, skoleledere, kommunalbestyrelsesmedlemmer og folketingsmedlemmer vil det, for folkeskolen er vel nok Danmarks største samarbejdsprojekt.

Kl. 21.20

For at give et meget klart grundlag for samarbejdet har jeg bl.a. fremsat lovforslaget om åbenhed og gennemsigtighed. Indtil i dag er folkeskolen hele tiden blevet underkastet kritisk behandling: Over køledisken i supermarkedet, i fritidsklubben og på arbejdspladserne har forældrene diskuteret skolen og foretaget sammenligninger.

Vi kan være næsten sikre på, at sammenligningerne ofte har et næsten anekdotisk præg: Peters mor roser klasselæreren ud fra sin konkrete viden om, hvad Peter har lært i dansk, Sørens far kan helt sandfærdigt berette, at Søren ikke har lært ret meget i matematik, Louises mormor er utilfreds med, at børn i 3. klasse ikke har lært ret mange danske sange, Cecilies far praler med åbenlys tilfredshed af den velfungerende og moderne skole, hans datter går i.

De taler alle sandt. Peter, Søren, Louise og Cecilie er elever i samme kommune, og de kunne såmænd også være elever i en og samme skole. Børn og forældre er forskellige, det er lærere og klasser også, så det, der fungerer fremragende for den ene, kan forekomme den anden at være skidt. Derfor har alle – børn og forældre, lærere og ledelse, forvaltning og kommunalbestyrelse – brug for konkrete oplysninger, der åbent og redeligt beskriver skolen og dens resultater.

Jeg vil foretrække, at omverdens vurdering af skolens kvalitet og prioriteringer bygges på saglig, veloplyst og sammenlignelig information. Jeg forestiller mig derfor, at lovforslaget om åbenhed og gennemsigtighed vil kunne sikre et kvalificeret grundlag, ud fra hvilket den enkelte skoles virke kan diskuteres.

Derudover har jeg tidligere på året udsendt yderligere ni hæfter af Klare Mål. Formålet med Klare Mål er at sikre lærerne et brugbart redskab, når de skal tilrettelægge og gennemføre en undervisning, som sikrer, at alle elever får styrket deres faglige færdigheder. Samtidig er Klare Mål et redskab, som forældre kan bruge i deres

dialog med skolen om det enkelte barns faglige og alsidige personlige udvikling.

Regeringens intention er at arbejde videre med de Klare Mål med henblik på at få gjort dem til en integreret del af kvalitetsarbejdet i den danske folkeskole – et arbejde, som jeg ser frem til.

Forhandling

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg takker for ministerens besvarelse og lagde også mærke til, at der i begyndelsen blev sagt, at alle har et ansvar. Det er jeg fuldstændig enig i, og det glæder jeg mig også til bliver udmøntet her i salen, at vi alle har et ansvar og også gerne påtager os det ansvar.

Men det er selvfølgelig ingen hemmelighed, at vi i Kristeligt Folkeparti har været skuffede over regeringens forligsbrud, for det er at sætte folkeskolen i en situation, som uanset hvad intentionerne end har været, slet ikke gavner folkeskolen.

Vi har også nogle bud på ændringer og forbedringer på folkeskoleområdet, som vi gerne ville have lagt frem i forligskredsen, men det er jo ikke blevet muligt. Jeg vil komme med nogle af buddene her i dag, men også kommentere noget af ministerens indlæg.

Vi ønsker også faglighed, vi ønsker selvfølgelig faglighed af gavn og ikke bare af navn for at kunne få en overskrift i medierne. For os er faglighed ikke noget med obligatorisk niveaudelt undervisning, hvilket ministeren også gjorde rede for at hun heller ikke ønskede.

Men vi er så ikke enige i opfattelsen af, at mere boglighed er det samme som flere timer. Det kan måske også være tidligere undervisningsstart eller mere docerende undervisning som den eneste farbare vej til en bedre skole.

Det at få flere dansktimer, det at få flere matematiktimer er ikke nødvendigvis også et udtryk for, at det giver mere fagligt indhold, mere kvalitet i undervisningen. Vi ser gerne, at vi arbejder ud fra et minimumstimetal i bl.a. dansk. I dag er det jo således, at der er vejledende timetal, og der er stor forskel på det antal timer, eleverne får rundt omkring i kommunerne. I Brøndby Kommune ligger man cirka på, tror jeg, noget med knap 3.000 timer fra 1. til og med 9. klasse, mens man i Rødovre er nede på omkring 2.400 timer, så der er stor spredning, og vi ville da ønske, at man angav et minimumstimetal.

Kl. 21.25

Vi ser også gerne nytænkning og udvikling i den måde, hvorpå læringsprocesserne foregår. Men for Kristeligt Folkeparti er det vigtigt, at klassen stadig skal være en naturlig base, hvor elever netop med forskelligt fagligt standpunkt, elever på forskelligt udviklingstrin, elever med forskellig baggrund, lærer at indgå i et forpligtende fællesskab, hvor ikke alle er ens. Det er jo i det nære fællesskab, den enkelte elev bliver udfordret, lærer at tage hensyn, lærer at udvise respekt for andre, i det hele taget lærer at forstå og forholde sig til sine omgivelser.

Men jeg er enig med ministeren, når ministeren taler om en fleksibel folkeskole, for vi ønsker også en fleksibel folkeskole, en skole frigjort fra tankerne om, at ét klasselokale, én lærer, 28 elever er det eneste sande læringsrum. Vi ser gerne, at man udnytter den pædagogiske og ikke mindst faglige gevinst, der ligger gemt i at lade undervisningen gå på tværs af klasser og klassetrin og periodevis med skiftende holddannelse.

Vi skal tilpasse undervisningen til den enkelte elev, levere undervisning, som eleven kan bruge til noget. Det, jeg kan være nervøs for i ministerens syn på begrebet fleksibel skole, er, at der her reelt måske kan være tale om en økonomisk besparelse. Der har været en del debat i medierne her på det sidste, men det er i hvert fald ikke vores udgangspunkt.

Vores udgangspunkt er, at der selvfølgelig altid skal være et formål med de pædagogiske metoder, og at man inden for de rammer, der faktisk er i folkeskoleloven, har mulighed for en fleksibel folkeskole.

Ved at lave grupper på tværs af klassetrin og kompetencer og ved at arbejde projektorienteret og tværfagligt er det imidlertid klart, at sådanne pædagogiske metoder forudsætter nogle basale faglige kundskaber. Man får jo ikke meget ud af gruppe- og projektorienteret arbejde, hvis eleverne ikke kan læse eller skrive, så den faglige basisviden er nødvendige redskaber i hele skolens arbejde.

Vi ønsker altså den her nytænkning og udvikling, og vi er bevidste om, at anvendelsen af sådanne metoder forudsætter nogle basale elevkundskaber. Det er vores overbevisning, at kombinationen af faglighed, pædagogik og elevernes rammer sikrer en god og faglig folkeskole.

Nu taler vi meget om faglighed og kvalitet, og ministeren var også inde på, at det i den forbindelse er utrolig vigtigt at have fokus på lærerne, og der er vi helt enige. Så vi er i den for-

bindelse lige så optaget af at tale om lærernes faglige kvalifikationer, som er afgørende for kvaliteten i undervisningen. Vi lægger vægt på lærernes muligheder for efter- og videreuddannelse samt på læreruddannelsen som helhed.

Kvalificeret undervisning forudsætter pædagogisk og fagligt velkvalificerede lærere, som til stadighed er engageret i skolens liv og udvikling. Vi ved godt, at der er lærermangel, og vi vil da hellere end gerne være med til at løse de problemstillinger, der er.

Jeg tror måske, der er nogle partier her, der mener, at de er godt på vej ved, at der nu er kommet en meritlæreruddannelse. Men vi synes også, man bør se på de arbejdsforhold, der er i folkeskolen i dag, og prøve at fastholde de lærere, der er.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg har et par enkelte spørgsmål til fru Bodil Kornbek: Fru Bodil Kornbek nævner det her med ønsket om at få et minimumstimental i dansk. Der vil jeg bare høre, om det er et minimumstimental pr. uge, eller er der tale om en årsnorm? Jeg ved ikke, om fru Bodil Kornbek kan uddybe lidt mere, hvad der ligger i tanken om et minimumstimental i dansk?

Det andet spørgsmål, jeg har til fru Bodil Kornbek, er: Hvorledes ser Kristeligt Folkeparti på forældrenes ansvar? Hvad er forældrenes ansvar? Hvad er skolens ansvar?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Med hensyn til minimumstimental finder vi, at man kunne regne det ud som en årsnorm pr. klassetrin og dermed sikre, at eleverne får et vist antal dansktimer, som er mere ensartet, end det er i dag.

Man kunne måske også tale om minimumstimental inden for andre fag. Man kunne også arbejde med det inden for sprogfag f.eks., hvor vi jo ikke er tilhængere af tidligere sprogstart, men hvor vi i allerhøjeste grad mener, at antallet af timer kan være vigtigt og ikke bare det at komme tidligere i gang og så have nogle få timer. Det er mængden, der gør det, det at møde sproget hver dag.

Med hensyn til forældrenes ansvar begyndte jeg med at sige, at vi alle har et ansvar, og forældrene har i særdeleshed et ansvar. Der tror jeg, det er vigtigt, at man bliver – hvad skal man sige – mere bevidst om at inddrage forældrene og

dermed sørge for, at man ikke fratager dem noget af deres ansvar og dermed lægger det ud til skolerne at skulle sørge for alverdens ting og sager.

Kl. 21.30

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil bare lige spørge ind til inddragelsen af forældrenes ansvar. Betyder det, at Kristeligt Folkeparti faktisk kunne være interesseret i, at man havde mere fokus på brugen af individuelle elevplaner, hvor forældre, elev og lærer sammen finder ud af, hvad det er for nogle områder, der skal arbejdes med fagligt, socialt, personligt for den enkelte elev?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Forældrene bør i allerhøjeste grad inddrages i deres børns skolegang. Det samarbejde, der skal være mellem skole og hjem, synes jeg er et utroligt vigtigt fundament for skolen, for at den kan lykkes med den opgave, den faktisk har.

Det at have elevplaner kan være en del af det samarbejde, der skal være mellem skole og hjem. Især hvis vi taler om specialundervisning, er det ekstremt vigtigt, at der er helt klart fokus på, hvad vi arbejder hen imod, så vi får det rette udbytte af den undervisning, der er omkring det her område.

Der bliver brugt oceaner af ressourcer på specialundervisning. Det er kraftigt stigende. Flere og flere børn bliver sendt til specialundervisning. Der har vi altså en problemstilling, vi skal blive meget bedre til at løse. Individuelle planer, sætte sig nogle mål, inddrage forældrene og være meget mere klar på, hvordan vi tackler disse børns problemstillinger.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Gitte Lillelund Bech – tredje og sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Så vil jeg bare lige spørge fru Bodil Kornbek: Hvad så med de børn, som ikke går til specialundervisning, de børn, som er i en klasse, på et hold, men som ikke er til specialundervisning? Kunne Kristeligt Folkeparti være interesseret i, at man også dér fremmer brugen af individuelle elevplaner?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Nu var det meget vigtigt for mig lige at få lov til at nævne specialundervisningen, men ja, når det gælder alle de andre børn i folkeskolen, er det selvfølgelig vigtigt, at hver eneste elev får det udbytte af undervisningen, der er optimalt for den enkelte. Dermed får de lov til at udvikle deres potentiale og deres kompetencer bedst muligt, og dermed kan de også få lov til at opleve nogle succeser, nogle gode oplevelser, det, at man bliver udfordret igennem sin skolegang.

Så ja, det kunne jeg godt forestille mig. Alle børn skal have et fagligt og et godt menneskeligt udbytte af deres skolegang.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Gitte Lillelund Bech som ordfører.

Gitte Lillelund Bech (V):

Indledningsvis vil jeg også takke Kristeligt Folkeparti for at stille denne her forespørgsel, selv om klokken er mange, idet den faktisk giver os en mulighed for, at alle partier i Folketinget kan give deres bud på, hvilke udfordringer den danske folkeskole står over for, og også hvordan fremtidens folkeskole skal se ud.

Danmark har en god folkeskole, der stimulerer eleverne og udvikler dem til selvstændige mennesker. Elevernes alsidige personlige udvikling er således i top, når de forlader folkeskolen, hvilket den også helst skulle være, da det bl.a. fremgår af folkeskolelovens § 1, at lige præcis understøttelse af elevernes alsidige personlige udvikling er et af formålene med folkeskolen.

Men folkeskolen kan blive endnu bedre. Det er nemlig ikke nok for os i Venstre at se, at elevernes alsidige personlige udvikling er i topklasse. Den danske folkeskole skulle også meget gerne give eleverne en kundskabsmæssig ballast til at kunne klare sig i en verden i hastig forandring.

I Venstre ønsker vi, at elevernes alsidige personlige udvikling skal gå hånd i hånd med fagligheden. De seneste 10 års undersøgelser har vist, at fagligheden halter mange steder i folkeskolen bl.a. inden for læsning, matematik og naturfag. Senest har vi set, at knap 20 pct. af eleverne, der forlader folkeskolen i disse år, er funktionelle analfabeter, og det på trods af, at vi har en af verdens dyreste folkeskoler. Det mener vi faktisk er kritisabelt.

Så fra Venstres side ønsker vi en række justeringer af den folkeskolelov, som blev lavet i

1993. Vi er ikke interesseret i udarbejdelse af en ny lov, men vi er alene interesseret i justeringer af den eksisterende lov, for at vi kan give folkeskolen fagligheden tilbage.

Hvordan skal fremtidens folkeskole så se ud med Venstres briller? I Venstre ønsker vi en folkeskole, der er faglig, fleksibel og fremadrettet. Vi har en vision om, at fremtidens folkeskole giver eleverne faglighed og kvalitet af højeste internationale klasse, sætter eleverne i stand til at træffe bevidste valg og bidrager til, at eleverne kan begå sig i en globaliseret verden.

Kl. 21.35

Vi hilser regeringens udspil »10 skridt mod en bedre folkeskole« velkommen, og der er et par hovedpunkter, som jeg gerne vil fremhæve, fordi det er dem, vi synes er meget vigtige. I Venstre synes vi, det er vigtigt at sikre, at alle elever kan læse, skrive, regne og har kompetencer inden for engelsk og it, og det på et højere niveau end i dag, når de forlader folkeskolen. Det skal i højere grad end i dag ske ved at tage udgangspunkt i den enkelte elev, f.eks. ved anvendelse af individuelle elevplaner. Klare Mål er også et skridt på vejen, som vi venter os meget af. Endelig vil vi se på muligheden for at øge timetallet eller forbedre undervisningen i dansk og matematik i de mindre klasser som et bidrag til sikring af de faglige færdigheder.

En opdeling af skolen i forskellige faser, hvor lærerne specialiserer sig, vil også styrke fagligheden. Det er rent faktisk noget, der ligger på linje med de anbefalinger, vi fik fra læseforskere som eksempelvis Jan Mejdning i forbindelse med offentliggørelsen af læseundersøgelserne i 2000.

Det andet hovedpunkt, som vi lægger meget, meget vægt på fra Venstres side, er øget fleksibilitet i skolegangen, heraf muligheden for at arbejde med holddannelse på kryds og på tværs af klasser og årgange. Vi mener, det er paradoksalt, at folkeskolen er det eneste sted i samfundet, hvor vi alene deler børnene efter alder. Tænk, om vi gjorde det samme i Folketinget: alle folketingsmedlemmer i et bestemt parti må kun være af en bestemt alder! Det synes vi ikke er særlig hensigtsmæssigt.

Jeg vil i denne forbindelse benytte lejligheden til at understrege, at i Venstres optik er holddeling altså ikke det samme som indførelse af en traditionel niveaudeling, udvidet og grundkursus, fra den første skoledag. Vi mener, at tiden er løbet fra den form for deling af eleverne.

Sluttelig vil jeg sige, at en faglig, fleksibel og fremadrettet folkeskole for os at se netop går na-

turligt hånd i hånd med udvikling af elevernes alsidige personlige udvikling. Det skal den også i fremtiden.

I Venstre ser vi frem til den kommende debat her i salen, til de kommende forhandlinger om at styrke folkeskolen og til det kommende samarbejde, som jeg håber, vi kan have med så mange af Folketingets partier som muligt for at sikre verdens bedste folkeskole.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Mit spørgsmål drejer sig om holdddeling.

Der foregår jo en masse debat rundt omkring i landet og på skolerne lige nu, som Venstres ordfører også nævnte, og der foregår sker også nogle i virkeligheden ret gennemgribende ændringer af den måde, hverdagen struktureres på, og børnene bevæger sig på, hvis jeg må bruge det udtryk. Det foregår efter den nugældende lovgivning.

Derfor er jeg ikke bare lidt, men faktisk meget interesseret at høre lidt mere konkret om, hvori barriererne består i dag. Der var et lille stykke på en af tv-kanalerne forleden om en skole, Maglegårdsskolen i Charlottenlund, der meget illustrativt viste, hvad den nugældende lov i virkeligheden giver mulighed for, så hvad er det yderligere, Venstre forestiller sig?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Det er i samme boldgade som fru Marianne Jelved, nemlig holddannelsen.

Venstres ordfører forsøger at drage paralleller mellem folkeskolen og Folketinget, og at vi jo her i Folketinget ikke deler os op efter alder, hverken her i salen eller i grupperne. Nogle risikerer endda at blive smidt ud af klassen herinde, ikke bare uden for døren, men helt ud af klassen.

Men det billede står ikke for en nærmere prøvelse, og jeg vil gerne spørge Venstres ordfører: Er Venstres ordfører ikke enig med mig i, at der er forskel på det at være barn og ung og det at være voksen, når det gælder om at overskue de mange sociale sammenhænge, man indgår i? Hvis man bruger alt for meget krudt i skolen på at skulle indgå i en masse nye sociale sammenhænge i løbet af en skoledag, kan det være med til at reducere koncentrationen om det faglige, om det udviklingsmæssige og om de kompetencer, som eleverne skal have udviklet. Tror Venstres ordfører ikke, at der kan gå en hel masse

tabt, hvis klassen, som danner rammen om barnets skoledag størstedelen af dagen, kan være med til at fjerne fokus fra barnet?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg hørte godt, at fru Gitte Lillelund Bech nævnte noget om de alsidige, sociale eller personlige kompetencer, men ellers var hovedvægten jo lagt på de målbare kompetencer.

Hvordan ser fru Gitte Lillelund Bech på betydningen af de sociale kompetencers udvikling hos den enkelte elev med den meget, meget fleksible skole? Hvordan ser fremtiden ud i Venstres optik med hensyn til klassen og det at have en klasselærer?

Kl. 21.40

Når vi taler om de målbare kompetencer, vil jeg gerne spørge: Hvor hører de kulturbærende fag hjemme i den forbindelse? De er vel også målbare?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Til fru Marianne Jelved vil jeg sige, at fra Venstres side har vi jo ikke lagt skjul på, at vi godt kunne tænke os at komme af med den 50 pct.-grænse for holdddeling, som findes i folkeskoleloven i dag; det er vi interesserede i. Men vi er også klar over, at der er skoler, som ikke engang er oppe på at holde 50 pct. af tiden, og det, som vi synes kunne være interessant, er at spørge: Hvad kan vi gøre for at fremme, at de skoler holddeler i højere grad?

Hvad kan vi gøre for at udbrede de gode ideer, som vi faktisk ser i nogle skoler. Maglegårdsskolen er ét eksempel, Heibergskolen på Østerbro er et andet eksempel. Man har faktisk gode erfaringer med holdddeling og aldersintegreret undervisning, og vi kunne godt tænke os, at vi på en eller anden facon kunne bidrage til en øget erfaringsudveksling og på den facon også fremme øget holdddeling.

Til hr. Frank Jensen vil jeg sige, at jeg faktisk er fuldstændig enig med hr. Frank Jensen, for jeg mener også godt, at børn kan indgå i forskellige sociale sammenhænge. Det gør de i fritidsklubben, hvor de er af forskellig alder, det gør de faktisk også i børnehaven, hvor der også er et aldersspænd, og derfor synes jeg, det også ville være naturligt, at der var et aldersspænd inden for folkeskolen.

Noget af det, jeg er meget tiltalt af, er lige præcis den faseopdelte skole, hvor man f.eks. fra

børnehaveklassen til 3. klasse kan køre aldersintegreret undervisning en stor del af tiden. De steder, hvor man gør det, har man gode erfaringer med det, og børnene kan godt finde ud af at begå sig i de sociale sammenhænge.

Endelig til fru Bodil Kornbek, og det skal blive meget kort, om fremtiden for klassen: Jeg tror umiddelbart, at der også i fremtiden fortsat vil være klasser, men jeg er ikke sikker på, at det bliver klasser med 28 elever. For os at se drejer det sig om, at der er en klasselærer for en gruppe børn, som er knyttet til den pågældende klasselærer, så der er et rum. Men på baggrund af, at klassen ikke nødvendigvis har 28 elever, men at det også kan være 30 eller 35 eller 14, holddeler man yderligere eller arbejder netop med aldersintegreret undervisning.

De kulturbærende fag fik jeg slet ikke tid til at nævne i min ordførertale. Men det er faktisk meget vigtigt for os i Venstre, at man fastholder historieundervisningen, samfundsfagsundervisningen og kristendomsundervisningen, som vi kender dem i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Gitte Lillelund Bech fik ikke rigtig besvaret spørgsmålet om, hvordan man fra Venstres side betragter udviklingen af de sociale kompetencer. Fru Gitte Lillelund Bech havde dem med som en lille parentes i sin tale, men hvilke forestillinger gør Venstres ordfører sig om at få udviklet den del af barnet, så man får et helt barn?

For det andet var der en total mangel på et ønske om at se på børnenes fysiske udvikling. Før regeringen lod folkeskoleforliget bryde sammen, havde vi faktisk nogle samtaler om, hvordan man kunne udvikle børnenes fysiske habitus, eventuelt med flere gymnastik- og idrætstimer, og jeg vil godt høre, hvad Venstres ordfører siger til forslaget af den karakter.

Til sidst: Ministeren gjorde en forskel mellem fleksibilitet og holddannelser i sin tale. Jeg forstod, at fru Gitte Lillelund Bech gør sig lidt af de samme overvejelser, men var det bare en misforståelse fra min side, eller hvordan definerer Venstre fleksibilitet?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg synes, der var mange beroligende ord i ministerens tale, når det drejer sig om de bange anelser, nogle kunne have om, at vi nu skal spole filmen tilbage til niveaudeling osv. Her synes jeg,

at ministeren skar meget fint gennem den debat og fik sagt, at det ikke er ministerens projekt.

Fru Gitte Lillelund Bech gjorde meget ud af holddannelsen. Det er sådan, og det bekræftede Venstres ordfører også, at der er ikke nogen stor efterspørgsel efter lovændringer her, for skolerne benytter ikke den bestemmelse, der allerede er i dag, om, at man kan danne hold i op til 50 pct. af undervisningstiden i de mindre klasser. Men bevæggrundene for at lave holddannelse er, som det også fremgår af den nuværende lov, at det skal ske, når det er pædagogisk og praktisk begrundet.

Kl. 21.45

Jeg vil spørge Venstres ordfører: Er det dét, der skal ændres? Så ville jeg begynde at blive nervøs igen. Ministeren sagde helt klart, at det ikke er niveaudeling, vi skal tilbage til, men jeg blev nervøs, da jeg hørte Venstres ordfører. Kan fru Gitte Lillelund Bech kaste lys over det? Hvad er det, der skal begrunde denne holddannelse? Er det, som det står i loven i dag, at det er pædagogisk og praktisk begrundet, eller er det nogle nye redskaber, der skal ind i loven?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Hvis jeg har forstået fru Gitte Lillelund Bech ret, er fremtidens folkeskole uden klasser som sådan, men med grupper på 25, 30, 35 elever, måske også på 40-45 elever – hvem ved?

Jeg spørger: Klasselæreren vil man gerne bevare i en eller anden form, men hvordan skal en klasselærer til en gruppe på 35-40 elever kunne lave individuelle planer, rumme de elever, sørge for, at der er udfordringer til hver enkelt og at den enkelte bliver stimuleret på sine sociale kompetencer: Og hvad med det faglige, hvis én lærer skal tage vare på 35-40 elever i en gruppe? Det kunne jeg meget godt tænke mig at få et svar på.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige, at jeg synes faktisk, at folkeskolen i dag gør et ret godt arbejde med udvikling af de alsidige personlige kompetencer. Det forventer jeg også at folkeskolen gør i fremtiden, så derfor har jeg ikke tænkt mig, at der skal stimuleres yderligere dér, for man gør faktisk et knaldgodt stykke arbejde.

Med hensyn til at se på børnenes fysiske udvikling tror jeg faktisk, at det er væsentligere, at man i højere grad kvalificerer den idrætsunder-

visning, der er i folkeskolen i dag, end det er et spørgsmål om flere timer. Ligesom man ved et hvilket som helst andet fag i folkeskolen kan se, at der er nogle steder, hvor det går godt, mens det andre steder går lidt mindre godt, mener jeg faktisk, at det også er tilfældet inden for idrætsundervisningen, så derfor kunne jeg godt tænke mig, at vi tog fat på at se på, hvordan vi kan kvalificere undervisningen, så den i højere grad er brugbar for børnene.

Til hr. Frank Jensen må jeg sige: Det kan godt være, at det gik lidt stærkt med at læse det sidste af min ordførertale op, men så tager vi det lige igen: Jeg vil her benytte lejligheden til at understrege, at i Venstres optik er holddeling ikke det samme som indførelse af traditionel niveaudeling med udvidet og grundkursus fra første skoledag. Tiden er løbet fra denne form for deling af eleverne. Men jeg vil tilføje, at vi synes, det er meget naturligt, at man også i de mindre klasser i kortere eller længere perioder kan vælge at sammensætte et hold eller en gruppe af elever ud fra, hvordan deres faglige niveau er.

Endelig til fru Bodil Kornbek: Det var godt nok voldsomt sat på spidsen, som fru Kornbek fik gjort det heroppe fra talerstolen. Jeg taler ikke om en klasse med 35 eller 40-50 elever og én lærer, som er muttersalene og eneansvarlig. Hvis man har én lærer, som er klasselærer og er ansvarlig for det hele, har man en skoleform, som jeg ikke er interesseret i. Jeg er interesseret i, at man har så mange undervisere som muligt, og at det er fagligt kvalificerede undervisere.

For mig at se er fremtidens folkeskole en skole, hvor man i høj grad har et team, der samarbejder om børnene, men også har én fast lærer, som er klasselæreren og omdrejningspunktet. Men udarbejdelsen af de individuelle elevplaner er noget, der skal ske i samarbejde mellem team, børn og forældre, så det er ikke noget med, at det er klasselæreren, der skal sidde og foretage og lave de individuelle elevplaner. Det er noget, man kan gøre i et samarbejde.

Jeg har bl.a. set det praktiseret på en af de store folkeskoler i Århus. Her kan det godt lade sig gøre, også at det er en enkelt lærer, der er ansvarlig for at lave elevplaner for mange børn, for det er ikke læreren selv, der laver planerne. Planerne udarbejdes i høj grad af børnene i forbindelse med deres portefølje, deres udvælgelse af projekter, som de gerne vil præsentere, fordi de synes, at det er her, de har flyttet sig i deres indlæring. Det er nogle af de ideer, jeg synes, det er

væsentligt at arbejde med i folkeskolen fremover.

(Kort bemærkning).

Marianne Jøved (RV):

Der var jo adskilligt af det, fru Gitte Lillelund Bech sagde i sin ordførertale, som jeg er enig i, vil jeg gerne sige som udgangspunkt. Jeg hæftede mig bl.a. ved, at Venstre mener, at skolerne skal have større frihed til at bestemme, hvordan de skal løse deres opgaver, og det vil Det Radikale Venstre støtte meget varmt.

Så brugte fru Gitte Lillelund Bech udtrykket »aldersintegreret« og sagde i den sammenhæng, at man kan lave aldersintegrerede hold. Jeg er ikke helt klar over, hvad udtrykket dækker, men jeg forstår det på den måde, at der er børn af forskellig alder på samme hold.

Kl. 21.50

Så siger fru Gitte Lillelund Bech samtidig, at Venstre ikke vil en traditionel niveaudeling. Så kan jeg jo ikke lade være at spørge, om det så er en utraditionel niveaudeling, Venstre vil, for hvis man ser på en klasse, som vi kendte den i gamle dage i folkeskolen, så er der jo meget, meget ofte 2-3 års forskel modenhedsmæssigt, motorisk osv. på de børn, der går i den pågældende klasse. Hvis Venstre mener, at man deler børnene op aldersintegreret på hold af den karakter, efter at de – forstå mig ret – er nogenlunde ens som udgangspunkt, så er det jo en niveaudeling. Det vil jeg bare gerne lige have enten af- eller bekræftet.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

I det svar, jeg fik fra fru Gitte Lillelund Bech, er jeg enig i én ting: Klasselæreren er et omdrejningspunkt – korrekt – men efter den øvrige beskrivelse, der her blev givet med denne store mængde af ord, må jeg bare konstatere, at det altså er en ny klasselærerfunktion, fru Gitte Lillelund beskriver.

Men det vil jeg ikke bruge tid på nu, for der er et spørgsmål, og dette er min sidste chance: Der er et forligsbrud, men jeg mener, at det er utrolig vigtigt ligesom at komme videre også på det område og spørge: Hvad nu? Hvordan skal vi tackle folkeskolen i Folketinget? Vi har jo det her fælles ansvar. Hvordan skal det nu udmøntes i fremtiden? Hvor er det, vi er på vej hen? Har fru Gitte Lillelund Bech nogen forestilling om, hvad hun syntes, der kunne være godt, vigtigt osv.?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Det er jo rarest i politik, at man ved, hvor man har hinanden, at der er klarhed i standpunkterne og synspunkterne, og jeg synes, at den her debat er blevet noget mudret.

Jeg vender tilbage til det, vi havde fat i før, nemlig det der med, at det ikke er en traditionel niveaudeling. Jeg kan godt forstå, at Venstres ordfører lægger afstand til den traditionelle niveaudeling, for det viste sig jo, at da vi havde den, valgte forældrene og eleverne den fra, og vi stod jo altså, da vi skulle lave skoleloven i 1993, med, at forældrene simpelt hen havde vendt den ryggen. Så kan man selvfølgelig ikke genindføre den nu, for forventelig har forældrene ikke ændret opfattelse af niveaudeling.

Så forsøger man nu med nogle nye ord, men man vedkender sig, at der jo er en eller anden form for niveauopdeling af børnene. Skal forældrene så tages ud her? Er de ikke med i den proces om så at finde ud af, hvor deres børns niveau er? Altså jeg synes, det her bliver noget rod, og jeg synes, at det bliver svært for forældre og elever selv at være med i den proces. Hvem skal danne de her hold, som ordføreren for Venstre er inde på?

Jeg synes altså, at det bedste er overskuelighed og klarhed og så samarbejde mellem forældre og skole og barn om udvikling af barnets kundskaber. Jeg synes, at Venstres ordfører skylder os en forklaring på, hvad det er for en traditionel niveaudeling, vi nu skal have ind ad bagdøren.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Til fru Marianne Jelved: Det er fuldstændig korrekt, at aldersintegreret undervisning er det, som vi forbinder med, at man kan have børn eller grupper af børn i forskellige aldre eller på forskellige klassetrin, 1., 2., 3. klasse, som undervises sammen i kortere eller længere perioder.

Jeg forstår fuldt ud fru Marianne Jelveds kommentar om, at hvis man sætter alle dem, som er på samme udviklingstrin, sammen, så er det jo lige pludselig en niveaudeling igen. Men hele vores pointe med at ønske en øget holddeling og aldersintegreret undervisning er, at man ikke gør det fra dag ét, børn starter i skolen, til de slutter i skolen og går på sommerferie. For os er det meget vigtigt, at man arbejder med holddeling på baggrund af mange forskellige områder. Det kan være på baggrund af, at eleverne

selv vælger, hvem de har lyst at arbejde sammen med. Det kan være på baggrund af, at der er nogle, der har behov for at få et ekstra skub i engelsk, eller som er kommet lidt længere i engelsk og derfor skal stimuleres lidt ekstra. Det kan være, at pigerne og drenge læser hver for sig, fordi det kunne være fornuftigt rent socialt at tænke den del ind.

Det er altså alle mulige former for holddeling, så man opnår, at også børn, der er på forskellige udviklingstrin, samarbejder, for det tror vi faktisk der er en hel del i.

Til fru Bodil Kornbek vil jeg meget kort sige: Fra Venstres side er det meget vigtigt, at vi kommer – og vi er blevet indkaldt, der er i hvert fald udgået en invitation allerede den 10. april – til fortsatte drøftelser om folkeskolens fremtid, og for Venstre er det altså meget vigtigt, at vi får lavet en bred folkeskoleaftale, fordi vi tror, det er væsentligt, at folkeskolen ikke bliver kastebold fra den ene side af Folketingssalen til den anden.

Kl. 21.55

Til hr. Frank Jensen med hensyn til, hvor forældrene er henne, hvis det er sådan, man skal dele på forskellig måde:

Der vil jeg faktisk igen henvise til Heibergskolen på Østerbro, som jeg kender rimelig godt, for jeg har været med til at påbegynde den skole og tage beslutning om, hvordan den skole skulle fungere.

Den måde, man arbejder på der, er, at man arbejder med aldersintegreret undervisning en del af tiden, man har forskellige lærerteam, som til sammen planlægger, hvad der skal ske med gruppen af børn, og man trækker i høj grad på forældrene, fordi man har valgt at sige, vi laver individuelle elevplaner, vi tager samtaler med forældrene, når vi synes, det passer ind. På den facon er forældrene faktisk aktive medspillere også i forbindelse med holddelingen af børnene.

Vi ønsker ikke, at det enten er forældrene, der alene siger, de gerne vil have, at Sofie går på hold A om formiddagen og hold B om eftermiddagen, eller at det er læreren, der alene siger, at Sofie skal gå på hold A om formiddagen og hold B om eftermiddagen. Nej, det hele sker i et samspil mellem forældre, lærere og børn afhængigt af, hvad det er for nogle kompetencer, man skal understøtte for det enkelte barn.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg bliver altså mere og mere forvirret over, hvad det egentlig er Venstre vil – hvis det er så-

dan, at Venstres ordfører gider høre efter – jeg forstår simpelt hen ikke, hvad det nye, Venstre vil, er. Det, Venstre siger her, er da noget, som man kan med den nuværende folkeskolelov. Det handler da bare om, at man skal have nogle kommuner, der gider være med til at videreudvikle deres folkeskoler, at man har nogle aktive skolebestyrelser og nogle aktive ledere af skolen. Jeg forstår slet ikke, at det skulle være specielt nyt.

Jeg har mange andre gode eksempler rundt omkring i landet, hvor man også er meget langt i forsøget på at lave forskellige typer undervisning af børnene. Sågar da mine egne unger gik i skole i 1980'erne, brød vi da også folkeskolen ned i perioder og lavede nogle andre ting på kryds og tværs. Så det nye og det sådan ekstraordinære forstår jeg slet ikke. Men jeg vil godt have besvaret to spørgsmål:

Det ene, som jeg ikke fik besvaret før: Hvad mener Venstre med fleksibilitet?

Det andet er: Hvor mange timer skal børnene have, når de skal have mere i dansk og regning og engelsk? Hvor mange timer skal de små børn gå i skole?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg blev faktisk lidt beroliget af fru Gitte Lillelund Bechs svar. Altså jeg tror, det er meget rigtigt, at det er meget godt at have store og små elever sammen i visse situationer; det har jeg selv haft meget glæde af i forudms dage.

Jeg tror også, det er vigtigt, at vi måske giver os tid til på et tidspunkt i Uddannelsesudvalgets regi lidt at dyrke det udviklingsarbejde og den forskning, der ligger. Det tror jeg kunne gøre at vi måske kunne tale os sammen på en eller anden måde, og det vil jeg i hvert fald gerne bidrage til.

O.k., jeg forstod også på fru Gitte Lillelund Bech, at der er mange skoler, der ikke på nuværende tidspunkt bruger det rum, der er til holddeling, og så hørte jeg det næsten, som om man erkendte fra Venstres side, at det ikke var nødvendigt at ændre på det regelsæt. Hvis jeg har misforstået det, vil jeg altså meget gerne bede om at få konkretiseret, hvordan ændringerne skal være.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg er enig i, at vi som politikere kan stimulere til en udvikling. Men hvad tænkes der på med den konkrete ændring?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg beklager meget, at jeg ikke fik svaret på fru Anne Baastrups spørgsmål om fleksibiliteten. For Venstre at se er fleksibilitet det, at man giver kommunerne en øget frihed til, hvordan de planlægger skoledagen, at de ikke er låst fast i f.eks., at timerne er meldt ud til at være en ugenorm i stedet for en årsnorm. Det er noget af det, vi forbinder med fleksibilitet. Det er også, at de ikke, som jeg også nævnte før, er låst af, at der i folkeskoleloven i dag står, at eleverne kun må holddes 50 pct. af tiden. Det er også et af de steder, hvor vi gerne vil give øget fleksibilitet.

Med hensyn til, hvor mange timer de mindre elever skal gå i skole, har vi fra Venstres side ikke lagt os fast på et timetal, men vi vil meget gerne have, og det er også det, vi er gået til valg på, at vi giver en time mere i dansk og matematik i 1.-3. klasse.

Kl. 22.00

Vi kan så tage diskussionen, og det håber jeg vi kan komme til i forhandlingerne, om, hvordan man så udmønter det. Men reelt er det her et tilsagn om, at vi synes der skal en øget indsats ind i dansk og matematik. Jeg kunne formode, at vi også er fuldstændig enige om, at 1 time mere ikke er det, der giver, fordi det er indholdet af timen, der betyder noget.

Det kunne også tænkes, som jeg har hørt i hvert fald tidligere Socialdemokratiet har meldt ud, at det også kunne være et spørgsmål om at have tolærertimer eller på anden måde gå ind og stimulere i dansk og matematik. Men for os at se er det her et signal om, at vi ønsker, at dansk og matematik skal styrkes i de mindre klasser.

Til fru Marianne Jelved vil jeg sige, at jeg synes faktisk også, det kunne være meget interessant at dyrke den forskning, som ligger inden for det her område, netop med den aldersintegrerede undervisning og også med klassedannelsen, hvordan klassedannelsen anvendes, og hvad klassedannelsen stimulerer og ikke stimulerer, for så tror jeg faktisk, vi kunne få en hel del at vide.

Med hensyn til ændringer af regelsæt tror jeg faktisk, jeg kommenterede til hr. Frank Jensen, at vi også er interesseret i, at man i de mindre klasser i perioder vil kunne dele efter fagligt niveau. Hvis man læser reglerne, som de er i dag, strikt, så har man faktisk ikke lov til at gøre det fra 1. til 7. klasse. Det var et af de steder, hvor vi godt kunne forestille os, vi kunne lave en ændring.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så kommer 100.000 kr.-spørgsmålet: Hvordan vil Venstre sikre, at kommunerne rent faktisk giver flere dansk- og matematiktimer?

Fru Kornbek kom jo ind på spørgsmålet om minimumstimer, hvor fru Gitte Lillelund Bech var meget interesseret i at få Kristeligt Folkepartis sådan nærmere præcisering af det bud, men jeg synes, det kunne være meget interessant at få Venstres bud på, hvordan de i virkeligheden vil tvinge kommunerne til at levere de her timer.

Jeg går naturligvis ud fra, at der er fulgt penge med, når man nu stiller de her krav til kommunerne. Det vil jeg også gerne have bekræftet.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Til fru Anne Baastrup om, hvordan vi vil sikre, at kommunerne udbyder de her flere timer:

Vi har ikke lagt os endeligt fast på, hvordan man kan gøre, men jeg vil da rent faktisk sige, at fru Bodil Kornbeks forslag om et minimumstimetal jo er en af vejene at gøre det på, eller en minimumsårsnorm, som vi jo også fik snakket os lidt til rette om kunne være en af måderne at gøre det på. Men vi vil ikke fra Venstres side lægge os fuldstændig fast på, hvordan det skal være, for det tror vi faktisk vi vil kunne få nogle gode diskussioner om i forbindelse med de kommende folkeskoleforhandlinger.

Med hensyn til penge til folkeskolen er jeg af den opfattelse, at vi har en af verdens dyreste folkeskoler, og jeg tror rent faktisk på, at også på det her område kunne det være sundt, at man stimulerede kommunerne til at lære af hinanden, for vi oplever også her forskelle fra skole til skole og forskel fra kommune til kommune på, hvorledes de administrerer deres penge.

Jeg synes, det er meget interessant at se den måde, man er begyndt at lave skoleledelse på i Århus, hvor man vælger at sige: Det er ikke skolelederen, den pædagogiske leder, der skal være administrator. Man vælger at ansætte en administrator til at tage sig af det, så man rent faktisk udnytter de enkeltes kompetencer bedst muligt. Man har fokus på, hvorledes man i højere grad ved f.eks. anvendelse af holddeling og aldersintegreret undervisning kan få mere undervisning for pengene.

Derfor vil jeg sige med hensyn til finansieringen, at for os er det væsentligt, at man i meget, meget højere grad får udnyttet de penge, der al-

lerede er i folkeskolen, for vi tror på, at man kan få mere folkeskole for de samme penge.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Frank Jensen som ordfører.

Frank Jensen (S):

Også jeg vil gerne starte med at takke Kristeligt Folkeparti for at have rejst denne debat her i aften, og selv om de små børn for længst er puttet og de store børn nok sidder og slider med de sidste lektier, så tager vi debatten.

Skolen er altid til debat, og det skal vi glæde os over. Det viser den store opmærksomhed og opbakning, der er til folkeskolen både i offentligheden og her i Folketinget, og selv om vi ofte diskuterer skolen også her i salen, har alle partier hidtil afstået fra at få forslag til ændringer i skolen vedtaget, uden at de først var forankret i brede politiske forlig.

Derfor blev onsdag den 10. april i år også en historisk dag, desværre for det dårlige, nemlig VK-regeringens forligsbrud på folkeskoleområdet. Med ordene »... jeg vedkender mig, jeg bryder en mangeårig tradition, nemlig når regeringen nu ønsker et forslag vedtaget, som ikke har fuld opbakning i den tidligere forligskreds«, brød undervisningsministeren en næsten 100-årig tradition for, at folkeskolen og ændringer heri bygger på brede politiske aftaler.

Kl. 22.05

I Socialdemokratiet anser vi det for at være meget alvorligt, at VK-regeringen på den måde vælger ideologien og blokpolitikken frem for hensynet til børnenes skolegang.

Vi har allerede tidligere her i salen haft lejlighed til grundigt at debattere baggrund og indhold i forligsbruddet. Det skal jeg ikke bruge mere tid på her i dag, men blot konstatere, at det var VK-regeringens valg, at det eksisterende folkeskoleforlig fra 1993 skulle brydes. Der var en anden mulighed, det vidste undervisningsministeren, men den ønskede regeringen ikke at benytte.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi i Socialdemokratiet ønsker, at det brede parlamentariske samarbejde om skolen genskabes. Vi kender vort ansvar for, at det sker. Og vi håber også, at undervisningsministeren og regeringen er sig deres ansvar bevidst.

Principperne for den danske folkeskole er hjerteblod for Socialdemokratiet, ligesom det jo også er for alle andre partier. For os er gratis undervisning og lige muligheder for alle et helt af-

gørende element i vores forståelse af skolen. En god skolegang skal ikke være afhængig af den sociale baggrund. Vi vil bekæmpe den negative sociale arv. Det bidrager skolen og vores daginstitutioner ikke godt nok til i dag. Det skal bl.a. ske ved at styrke lærerens viden om de mekanismer, der fører til, at de sociale problemer går i arv.

Som bidrag til bl.a. at bryde den negative sociale arv bør daginstitutionerne konsekvent arbejde med sproglig udvikling og begrebsdannelser. Børnehaveklassen bør gøres til en del af den obligatoriske undervisningstid, men den skal fortsat bygge på udviklende aktiviteter og leg. Skolefritidsordningen skal understøtte skolens undervisningsmæssige og sociale opgaver mere systematisk.

Skolen hverken kan eller skal løse alle problemer. Den skal koncentrere sig om sine kerneydelser. Forældrene har et ansvar for børnene. Forældrene må også engagere sig i skolearbejdet og forberedelsen. Forældre og lærere skal i fællesskab sikre, at eleverne forberedes til at blive fagligt kompetente og menneskeligt stærke unge, der er godt rustet til at tackle et samfund, der er under stadig forandring.

Stærke fælles værdier skaber samhørighed. De værdier, der bærer skolen i dag, vil bære samfundet i næste generation. Folkeskolens værdier skal udvikles, så de står mål med den verden, vi lever i i dag. Fællesskab og ligeværd skal stå stærkt i folkeskolens virke. Værdier skal ikke kun komme til udtryk i undervisningens indhold, men i hele skolens dagligdag.

Der skal være en ordentlig balance mellem den enkelte og hensynet til fællesskabet. Fordybelse og fantasi skal gå hånd i hånd. Det er der bedre mulighed for, hvis skolen og skolefritidsordningen fungerer som en helhed. Dagens aktiviteter skal bestemmes af børnenes læring og behov, ikke af, hvad tid på dagen det er. Mere helhed i skolen vil give bedre plads til alle elever, også til dem, der har deres styrke i det praktiske og kreative frem for i de boglige fag.

I den verden, vi lever i i dag, må alle børn som minimum være tosprogede. Engelskundervisningen bør derfor fremrykkes til 3. klasse.

Socialdemokratiet vil endvidere arbejde for at nedbringe elevtallet i klasser med mange elever og navnlig dér, hvor der er mange fremmedsprogede elever. Det handler om at sikre kvalitet i undervisningen og om at give bedre muligheder for at tage udgangspunkt i den enkelte elev.

Der skal være rum og plads til at integrere børn med andre kulturelle og sproglige baggrunde.

Alle elever skal lære at læse og regne og skrive. Vi er jo alle enige om, at vi skal styrke skolens faglighed. I Socialdemokratiet er vi stærkt optaget af, at vi får alle med, at skolen kan rumme og udvikle både de fagligt stærke elever og de fagligt svage elever. Derfor mener vi også, at det er stærkt alarmerende og uacceptabelt, at 18 pct. af de unge i dag forlader skolen uden at kunne læse ordentligt. Det skal ændres.

Der er på mange felter overensstemmelse mellem mange af de forslag, som også ministeren har omtalt. Vi håber, at ministeren er sig sit ansvar bevidst, så vi igen kan samles her i Tinget om at give forældre, elever og lærere den opbakning fra Folketinget, som et bredt forlig kan være med til at give i dagligdagen.

Kl. 22.10

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Hvilken skole vil Socialdemokratiet? Hr. Frank Jensen siger – jeg er ikke helt sikker på at citere korrekt – at SFO skal støtte skolens undervisning mere struktureret, at SFO og skole skal være en helhed. Hvilken skole taler vi om i fremtiden? Er det en helhedsskole? SFO skal altså ikke mere være et tilbud til dem, der har lyst til det og brug for det, men nu skal der være helhed. Hvilken fremtidsskole ser hr. Frank Jensen? Det var spørgsmål 1.

Så har jeg et andet spørgsmål, og det er om engelsk i 3. klasse. Jeg kunne spørge ganske enkelt: Hvorfor det? Hvad forestiller man sig ved at få engelsk ned i 3. klasse? Er det et 2-timersfag og i stedet for hvad? Skal der være flere timer i 3. klasse? Eller kan hr. Frank Jensen se en idé i det, når jeg siger, at engelsk skal styrkes, men at det måske også kan gøres på andre måder end ved en tidligere sprogstart?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg noterede mig, at hr. Frank Jensen brugte en stor del af sin ordførertale på at omtale værdidelen, og jeg tror også, at hr. Frank Jensen er fuldstændig klar over, at lige præcis elevernes alsidige personlige kompetence er dér, hvor den danske folkeskole faktisk gør det rigtig, rigtig godt.

Jeg har to spørgsmål til hr. Frank Jensen, som så ikke går på de alsidige personlige kompetencer, for det er jo der, hvor vi gør det godt: Hvad vil Socialdemokratiet gøre for at sikre, at der

ikke er 18 pct. af de unge, der forlader folkeskolen uden at kunne læse? Det er det ene spørgsmål. Og det andet spørgsmål er i forlængelse af, at hr. Frank Jensen talte meget om, at der skulle være plads til alle børn i den danske folkeskole: Hvad vil Socialdemokratiet gøre for de bogligt stærke børn?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Først til Kristeligt Folkepartis ordfører: Vi mener, at det er vigtigt, at der er et tilbud til eleverne, f.eks. inden for SFO, om at kunne få lektiehjælp, om at der er computerarbejdspladser, hvor man også kan arbejde uden for skoletiden med de elever, som ikke er så heldige at komme fra et hjem med computer, at man inden for skolefritidsordningerne har mulighed for med de pædagoger, der er ansat, at stimulere de ting, som også hører skolen til. På samme måde kan skolen jo også bidrage til mange af de aktiviteter, der knytter sig til SFO'en.

Der er mange kommuner, der eksperimenterer i de her år inden for deres skolevæsen. Jeg var selv på besøg i Hals Kommunes skolevæsen, hvor man har inddraget SFO i høj grad i skolen, hvor man har taget pædagogerne ind i skolen, selvfølgelig i børnehaveklassen, hvor vi har pædagoger, men også i 1. og 2. klasse, hvor man har lavet den der totalintegration, hvor eleverne går i skole fra kl. 8 om morgenen til kl. 14, og hvor der er meget større integration af de ting, som også ligger i SFO, i skolen.

Jeg synes, at der skal være plads til det, men vores mål har været helhedsskolen. Det har vi aldrig lagt skjul på, og det har vi haft på programmet, men vi er selvfølgelig også indstillet på, at det her skal laves med brede aftaler.

I forhold til den tidligere sprogundervisning i engelsk spørger fru Bodil Kornbek: Hvorfor? Det er fordi, vi mener, at alle børn i den verden, vi lever i i dag, har brug for som minimum at være fortløbig med to sprog: modersmålet og så som minimum engelsk. Det mener vi bedst sikres ved, at børnene får mulighed for at arbejde med engelsk noget tidligere. Det er jo forbudt i dag efter den nuværende skolelov at arbejde med engelsk i 3. klasse. Og der foreslår vi, at man rykker sprogundervisningen ned fra 4. klasse til 3. klasse, simpelt hen for at styrke deres kundskaber og få en aktiv anvendelse af engelsk.

Til fru Gitte Lillelund Bech – nu lyser den røde lampe, så det bliver meget kort – vil jeg si-

ge, at jeg er helt enig i, at det er uacceptabelt, at vi har 18 pct. af eleverne, der forlader skolen i dag, uden at kunne læse. Det er uacceptabelt. Til gengæld ved vi også, at det har været i fokus de seneste år, men ikke er fanget op, hverken i PISA-undersøgelsen eller i andre internationale undersøgelser. Det er ikke nogen bortforklaring, for der skal gøres mere ved det. Jeg tror ikke, at der er nogen af os, som i dag har patentviden på det. Vi tror som sagt bare ikke, at det er mere af det, som de allerede får i dag, der får de 18 pct. til at blive bedre læsere. Det kræver udvikling af undervisningsmetoder.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Så tager vi det lige en gang til, for jeg synes ikke helt, jeg fik konkrete svar på mine spørgsmål til hr. Frank Jensen: Hvad vil Socialdemokratiet helt konkret gøre for at sikre, at eleverne kan læse, når de forlader folkeskolen? Det var det ene spørgsmål. Det andet spørgsmål var: Hvad vil Socialdemokratiet gøre for de bogligt stærke elever?

Kl. 22.15

Nu har jeg et tillægsspørgsmål, et bonusspørgsmål til Socialdemokratiet, for det svar, som hr. Frank Jensen lige gav med hensyn til SFO og lektiehjælp, lød for mig, som om Socialdemokratiet er på vej til at bevæge sig over i Centrum-Demokraternes gamle tanke om en heldagsskole, hvor det hele foregår på skolen, og hvor man på den facon faktisk også tvinger en række elever måske ikke med direkte fysisk tvang, men så i hvert fald med, at det vil være bedst, hvis alle elever går i SFO'en, for det er dér, der er lektiehjælpen, det er dér, der er computerne og sådan noget lignende. Er det der, Socialdemokratiet er på vej hen, mod heldagsskolen?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg tror, at jeg vil holde lidt fast i det med den tidlige sprogundervisning. Nu lever vi jo i sådan en globaliseret tid, og vi skal blive gode til sprog og alt det her, så kom jeg lige til at tænke på: Hvad vil Socialdemokratiet med de bogligt stærke elever? Vi skal have mere faglighed i dansk, mere faglighed i matematik, tidligere engelskundervisning. Jeg tror, at de nok skal blive tilgodeset.

Jeg kunne godt tænke mig at få den her tidlige engelskundervisning helt konkret: Hvad forestiller man sig f.eks. i antal timer og ind-

hold? Jeg tror på, at når man møder et sprog, er det ikke et spørgsmål om, at man altid skal møde det så tidligt som muligt, men det er antallet af timer, det er mængden, man bliver mødt med i det sprog, der er vigtig.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at vide: Hvad viser undersøgelser på det område, er det godt med tidlig sprogundervisning, eller er det bare igen, at det lyder så godt, at vi er internationale, og vi skal møde engelsk tidligt i skolen?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Der er lavet undersøgelser om, hvornår børn og unge bedst tilegner sig et nyt fremmedsprog. Vi har jo selv med Uddannelsesudvalget været ude i bl.a. Brøndby Kommune, hvor vi hørte om deres fokus på dansk. Vi hørte også om deres store ønske om at kunne arbejde i 3. klasse, ja, endda måske tidligere, med fremmedsprog.

Det er selvfølgelig ikke den traditionelle undervisning, og det er ikke bare at tage de bøger, man bruger i fremmedsprogsundervisningen i 4. klasse og sige, at nu rykker vi det ned, og så bruger vi det materiale i 3. klasse. Det er slet ikke sådan, vi forestiller os.

Det er muligheden for dér at arbejde med de begreber, som indgår i det engelske sprog, som børn jo altså også meget tidligt bliver fortrolige med i dag, fordi de bruger det som et arbejdsprog, når de bruger computeren. Så det er en mere glidende overgang til den mere strukturerede engelskundervisning, som vi kender, efter de undervisningsmaterialer, der i dag bruges i 4. klasse.

Jeg er klar over, at det kræver, at der udvikles systematisk og også ordentligt materiale for at kunne lave en tidligere fremmedsprogsundervisning i 3. klasse, og vi er naturligvis også indstillet på, at der skal være tid til at kunne udvikle det, inden engelsk indgår som en del af undervisningen i 3. klasse.

Til fru Gitte Lillelund Bech: Jeg var glad for, at der i Venstres ordførertale også indgik overvejelser om det med, hvorvidt en ekstra dansktime var nok til at få de 18 pct. med. Det viste en åbenhed fra Venstres side. Det her er mere komplekst. Skal vi styrke læsningen, skal vi have de sidste 18 pct. med, så kræver det altså, at vi ikke bare siger, at det er 1 time mere fra 1.-3. klasse.

Det er udvikling af en didaktisk metode, det er udvikling af materialer, det er erkendelse af, at børn lærer forskelligt, og hvis vi erkender det, kan vi også se, at dansk f.eks. er et fag, der ind-

går i alle fag, og derfor kan vi prøve at se vores danskundervisning som en del af alle fag, og se, hvordan vi kan bevare evnen og styrke lysten til læring af dansk, også lysten til at læse.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Der er jo en omsiggribende lyst til, at børnene skal lære mere og mere tidligere og tidligere. Det har vi jo drøftet igennem årene på mange måder.

Sådan som lovgivningen er indrettet nu, er de yngste elever maks. i skole 5 timer om dagen, og det spørgsmål, jeg stiller nu, er ikke specielt rettet til hr. Frank Jensen, men nu byder lejligheden sig: Er vi ikke også nødt til at drøfte, hvor mange timer om dagen børn kan kapere at være i undervisningssituationer? Det kunne jeg godt tænke mig at få en reaktion fra hr. Frank Jensen på.

Kl. 22.20

Det andet, jeg kunne spørge om, var: Jeg tror, at alle, der deltager i debatten her i dag, mange gange har opdaget, at der, hvor der er udviklingsmuligheder og mulighed for at gøre tingene på andre måder, er der en energi og et engagement hos lærerne, som gør, at ting lykkes, mens det, hvis det er noget, man får påduttet, og som man ikke selv tror på, straks er vanskeligere at se for sig, at det bærer noget godt i sig. Hvis man nu ville give skolen større frihed, kunne man så forestille sig, at man løsnede bestemmelsen om, at man tidligst må begynde i 4. klasse og sagde, at det senest skulle være i 4. klasse, og så lod det være op til skolerne?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Nu spørger jeg endnu en gang: Har Socialdemokratiet nogen planer om også at gøre noget for de bogligt stærke elever? Grunden til, at jeg spørger, er, at fra Venstres side mener vi, at der skal være udfordringer for hver eneste elev, både den bogligt svage og den praktisk svage, både den bogligt stærke og den praktisk stærke. Hvad vil Socialdemokratiet med de bogligt stærke elever?

Så vil jeg også udbede mig et svar på, om det, som hr. Frank Jensen var inde på i sin forrige besvarelse omkring SFO og inddragelsen af SFO, så ikke i høj grad minder om en heldagsskole?

Endelig vil jeg spørge i forbindelse med de seneste svar, som hr. Frank Jensen gav mig, hvor hr. Frank Jensen nævnte, at man ved udviklingen af forskellige didaktiske metoder på den facon kunne fremme fagligheden, om det skal for-

stås sådan, at Socialdemokratiet nu ikke længere mener, at der skal være metodefrihed i folkeskolen?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Det er også lige omkring skole og SFO. Hr. Frank Jensen sagde i sin tale, at der jo er pædagoger i børnehaveklasser og sådan. Ja, men det er der jo ikke noget nyt i, det er jo det samarbejde, der fungerer særdeles vel mange steder. Så hvad er egentlig målet for Socialdemokratiet? Er målet med de beskrivelser, hr. Frank Jensen nu er kommet med, en heldagsskole? Er det målet i al sin enkelthed?

Det ville da være fint nok at få på banen, for dermed vil det også være et mål, at alle børn skal gå i SFO. Ellers kan det her jo ikke lade sig gøre; de børn, der ikke går i SFO, bliver så udelukket fra nogle ting omkring undervisning, og det, der foregår i skolen, skal jo også foregå i SFO, og hvornår har man så fri, og hvornår kan man egentlig få lov til at tilrettelægge sin fritid selv osv.? Så er målet en heldagsskole?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Nu skal vi nok ikke lave forlig her i aften, men jeg synes da, at fru Marianne Jelved lægger op til konstruktive drøftelser også om ophævelse af det forbud, der er i den eksisterende lovgivning, imod det at arbejde med fremmedsprog – her engelsk – tidligere end det, der er lovligt i dag efter lovgivningen.

Kan man få ophævet det forbud i loven, er vi da kommet et væsentligt stykke. Det er da i hvert fald det, som vi hører bliver efterspurgt, både når vi taler med forældre og også med praktikere ude i skolen, med lærerne. Men som sagt: Lad os drøfte videre med det fælles mål, at det forbud i hvert fald kan ophæves.

Til fru Gitte Lillelund Bech: Jeg er ked af, at tiden er så kort under de her forespørgsler, vi kunne godt have brugt 10 minutter som minimum til talerne, men jeg vil sige, at jeg er helt enig med fru Gitte Lillelund Bech i, at skolen gennem undervisningsdifferentiering skal give alle børn muligheder. De elever, der er fagligt stærke, kan også have brug for at udvikle andre af deres kompetencer, bl.a. deres sociale kompetencer, deres personlige kompetencer.

Det kan meget vel ske ved, at man er i fællesskabet i klassen, hvor igennem man får udviklet sin sociale kompetence, sin personlige kompe-

tence ved at være sammen med elever, der ikke er helt så stærke som én selv på det faglige felt, men man skal selvfølgelig have de udfordringer rent fagligt, som éns udviklingsniveau tilsiger.

Det var jo det, der var hele målsætningen med at tage udgangspunkt i den enkelte elev, som vi fik ind i skoleloven i 1993 og med baggrund i undervisningsdifferentiering. Jeg ved godt, at det ikke er slået fuldt igennem ude i skolerne, og det tager tid at få en ny lov til at slå igennem. Vi troede også, at den privatpraktiserende folkeskolelærer var afgået ved døden med den nye lov, men det tager også tid, inden vi får alt det ind med undervisningsteam osv.

Kl. 22.25

Men jeg er også sikker på, at det, at man har underviserteam omkring klassen, er med til at sikre, at man i højere grad kan tilgodese de fagligt stærke elever, og at der kan være fokus fra lærerside på dem, og at de får tilstrækkelige udfordringer.

Der er også kommuner, der nu sætter fokus på de fagligt stærke, bl.a. Lyngby-Taarbæk, hvor vi for nylig var ude at høre om det program, de har der. Så man er bevidst om det, og det er for så vidt godt. Vi skal have alle elever med.

Til fru Kornbek: Nej, vi mener ikke, at man skal være tvunget til at gå i skolefritidsordningen, men vi mener til gengæld, at den tid, som mange børn fra specielt 1., 2. og også 3. klasse tilbringer i skolefritidsordningen i dag, skal udnyttes til også at stimulere de ting, der hører skolen til. De er ikke bare blevet parkeret eller i pasning, der skal også være et spændende udviklingsmiljø, hvor man sagtens kan understøtte noget af det, der også foregår i skolen.

Louise Frevert (DF):

Jeg vil også starte med at kvittere for, at fru Bodil Kornbek fra Kristeligt Folkeparti har taget initiativ til at åbne debatten omkring folkeskolen, og specielt med hensyn til hvad regeringen har tænkt sig med folkeskolen.

Man kan så i den forbindelse stille det næste spørgsmål: Hvornår har ministeren tænkt sig at indkalde til et møde omkring et nyt skoleforlig? I de sidste 2 måneder har man i dagspressen kunnet erfare mange tiltag fra ministerens ministerium, og vi ordførere fra de andre politiske partier har bidraget med kommentarer og side-løbende ideer.

Jeg kan udmærket godt se og forstå, hvad det er, fru Bodil Kornbek vil med denne forespørgsel, nemlig at få ministeren ud af busken og få

opklaret, om ministeren har andre relevante ting i ærmet end 10-punkts-programmet.

Stadig væk er det ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti tager det som en selvfølge, at vi er med i de indledende forhandlinger omkring et folkeskoleforlig. Nu har det jo været sådan, at efter at man har læst ministerens udspil med 10-punkts-planen, er man tilbøjelig til at tro, at mange af punkterne er skrevet direkte af efter Dansk Folkepartis holdningsprogram, bl.a. nævnt i stikordsform: sprogstimulering, indholdsbeskrivelse i børnehaveklassen, styrkelse af naturfag og historie, tidlig start på fremmedsprog og skoleledelse.

Hvordan kan Dansk Folkeparti så gøre folkeskolen anderledes i forhold til regeringspartiernes udspil? Bl.a. ønsker vi at gøre op med Danmarks Lærerforening. Vi ønsker, at der skal laves om på den struktur, man har haft i lærerforeningen; overenskomsterne skal fundamentalt revideres.

Kunne det ikke være en fordel, at lærerne brugte tid på det, de er uddannet til, nemlig at undervise børnene? Det kan ikke være rigtigt, at vi har en folkeskole, som hører til en af de dyreste i verden, samtidig med at vi i princippet har én lærer til ca. 10 børn, der undervises i folkeskolen.

For Dansk Folkeparti er det et vigtigt element, at børn hver dag kan møde op i deres skole og sige: Jeg er glad for at komme i skole for at lære. Det er forhåbentlig det, der skal følge barnet hele skoleforløbet igennem, og det er også den intention, den lyst, den evne og den kompetence, der skal fremdrives hele skoleforløbet igennem.

Vi er i en teknologisk udvikling, hvor det kræver en del af de unge mennesker, når de skal i gang med en videregående uddannelse. Derfor må alfa og omega være, at kimen til at dygtiggøre sig lægges allerede fra en meget tidlig alder. Små børn elsker at tilegne sig kundskaber. Det er kun vi voksne, der sætter en begrænsning. Hvis vi animerer børnene til at ville lære, vil de elske at suge stoffet til sig.

Det er også vigtigt, at vi begynder at acceptere, at nogle børn er en håndens mand, og at nogle børn er en åndens mand. Derfor kan man ikke have en ensartet undervisning i folkeskolen. Man bør nu én gang for alle gøre op med undervisningsformen, hvor alle skal behandles lige.

Vi har alt for længe rettet fokus på de svage elever, men hvad med dem, der faktisk er gode? Vi har ligget under for janteloven så længe, at vi

har glemt, at det kan være en fordel at være god. Det er nødvendigt at få opretholdt interessen hos de gode børn, at man giver dem udfordringer.

Derfor kan holdinddeling, eller skal vi hellere kalde det differentieret undervisning i ordets egentlige betydning, være utrolig nyttig. Det vil også medføre, at læreren i en klasse er nødt til ikke at have den sædvanlige lærerrolle.

Dansk Folkeparti mener desuden, at det er en god idé, at man tester eleverne i undervisningen for at finde deres niveau. Mange mener, at det giver en unødigt konkurrence eleverne imellem, men vi mener, det er et godt parameter til at måle børnenes evner, og det kan faktisk bruges positivt, for test skal ses som et positivt tiltag, hvor man netop kan se, hvor barnet er henne, med henblik på at kunne gøre det bedre for barnet. Hvis barnet har brug for mere undervisning, er det dér, man skal finde ud af det. Hvis barnet keder sig, så er det også her, man skal sætte ind.

Til sidst vil jeg pointere, at for at børn kan vokse op og blive sunde mennesker, skal der være 1 times bevægelsestid om dagen, som WHO anbefaler. Bevægelsestiden skal implementeres i den daglige undervisning.

Kl. 22.30

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi positive over for de synspunkter, som undervisningsministeren har fremført i dag. Det er imidlertid vigtigt for os Konservative at tilkendegive nogle klare prioriteter i forhold til den fremtidige udvikling af folkeskolen. Det er noget, der optager os meget.

For os er det et meget, meget afgørende mål, at kvaliteten i folkeskolen er i top. Fremtidens børn og unge skal være godt rustet til at møde fremtidens udfordringer, og det har Folketinget et stort ansvar for at de er.

Nogle af de ting, vi Konservative prioriterer i udviklingen af fremtidens folkeskole, er bl.a. følgende: Børnehaveklassen skal rumme flere skoleorienterede emner; eleverne skal tidligt i deres skoleforløb præsenteres for deres første fremmedsprog og karaktergivning; folkeskolen skal lære alle elever at benytte de mest almindelige edb-redskaber tidligt i skolen; de sidste år i folkeskolen skal være mere mål- og erhvervsrettede; der skal være en bedre mulighed for at opdele eleverne efter deres faglige niveau; timetallet skal sættes op i dansk og matematik, og vi ser

også gerne en styrkelse af fagene historie og geografi.

Desuden skal der være bindende læseplaner, så vi bevarer den fælles folkeskole, selv om vi øger fleksibiliteten; kristendomsundervisningen skal være obligatorisk for alle uden mulighed for fritagelse, og endelig synes vi også, som det tidligere er nævnt fra denne talerstol, at faget idræt skal opprioriteres.

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at Danmark skal have en fælles folkeskole af høj kvalitet, men folkeskolen trænger til et løft, og det løft har vi nu chancen for at give den. Vi glæder os til arbejdet med at skabe et solidt fundament, der målrettet satser på kundskab, kvalitet og kreativitet. Vi ser frem til de kommende folkeskoleforhandlinger, som forhåbentlig ender med et bredt forlig.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Den konservative ordfører sagde, at nu var det tid for et løft til skolen, og så lå der måske også i det et løft i budgettet eller hvad? For noget, som jeg synes har været besynderligt i den proces, vi har haft i de seneste 3-4 måneder omkring skolepolitikken her i Folketinget og i tilknytning til regeringen, har været oplevelsen af, hvordan forligsbruddet blev skabt.

Men det kan være, at den konservative ordfører kan kaste lys over, hvad det er, der sker i øjeblikket. Er det nu finansministeren, der sidder og forhandler folkeskoleforlig? Jeg har forstået det sådan, at finansministeren i går har sagt til pressen, at nu sidder finansministeren og forhandler om »10 skridt mod en bedre folkeskole« sammen med KL's formand og nogle andre fra KL's sekretariat. Hvad er det så, vores rolle bliver?

Nu står vi her en sen aften og diskuterer indhold og skolereform, og samtidig sidder finansministerenovre i den røde bygning ved siden af og forhandler de økonomiske rammer og hele økonomien omkring skolen. Hvordan hænger det sammen i den konservative optik?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg var inde på i min besvarelse, foregår der i øjeblikket en række drøftelser med Kommunernes Landsforening bl.a. med udgangspunkt i mit oplæg om »10 skridt mod en bedre folkeskole«. Lige præcis det oplæg er også inddraget i de

aktuelle forhandlinger omkring kommunernes økonomi.

Det er fuldstændig korrekt, at der har været et møde i går – det første møde i forhandlingerne om kommunernes økonomi – og regeringen har besluttet, at folkeskolen naturligvis vil være et vigtigt emne under kommuneforhandlingerne. I de kommende møder vil jeg som undervisningsminister og dermed ressortminister for folkeskolen naturligvis deltage i de kommende kommuneforhandlinger.

KL 22.35

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg vil bare gerne være helt klar på, at jeg har forstået fru Helle Sjelle. Børnehaveklassen: Skal børnehaveklassen være obligatorisk og indeholde helt klare boglige fag? Fra børnene begynder som 6-årige, skal der simpelt hen ligge et fast skema, faste læseplaner, og det skal simpelt hen bare være med test og det hele fra dag 1, er det sådan, jeg skal forstå ordførerens indlæg på det her område?

Når det er sagt, vil jeg så spørge: Hvor er barnet henne i det her?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Til hr. Frank Jensen vil jeg sige, at hvad angår Finansministeriets rolle, så formoder jeg, at regeringen har overvejet meget nøje, hvordan Finansministeriet skulle inddrages med henblik på den fremtidige folkeskole, og det har ministeren jo også lige været oppe og redegøre for.

Til fru Bodil Kornbek vil jeg sige, at vi synes, børnehaveklassen skal være obligatorisk og, som jeg også sagde før, rumme flere skoleorienterede emner. Men der skal ikke være tale om egentlige lektioner, som vi kender fra en 1. klasse, men mere om en målrettet indlæring gennem leg, f.eks. kan man gennem leg lære børnene bogstaverne at kende, så de er godt rustede til 1. klasse.

Det er det, vi taler om, vi taler ikke om, at de skal til at gå i 1. klasse i børnehaveklassen.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Vi er da trykke ved, at undervisningsministeren også er med ved forhandlingsbordet, når »10 skridt mod en bedre folkeskole« skal udmøntes, men spørgsmålet til den konservative ordfører

var, om den konservative ordfører synes, at det foregår i den rigtige rækkefølge.

Nu er vi altså nogle, inklusive fru Helle Sjelle, der har siddet ved forhandlingsbordet hos ministeren og forhandlet folkeskolen, og det brød så sammen. Synes den konservative ordfører, at det foregår i den rigtige rækkefølge? Nu sidder man og forhandler udmøntningen af »10 skridt mod en bedre folkeskole«, og så siger man, at man vil et bredt forlig. Hvad er det, vi som partier kommer til at deltage i?

Jeg går ud fra, at målet med forhandlingerne med KL er at lave en aftale med KL. Er det så noget, partierne bare må tage eller lade ligge? Hvordan ser den konservative ordfører på det, at finansministeren nu sidder, godt nok med undervisningsministeren ved sin side, og forhandler skole, mens vi står her som partier og gerne vil forhandle en skolereform? Vi oplever altså, at det er de forhandlinger, der foregår ovre i den røde bygning her ved siden af, der kommer til at danne hele grundlaget for et forlig.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er sådan lidt i forlængelse af hr. Frank Jensens spørgsmål. Umiddelbart ville jeg fortolke ministerens udmelding her kl. 22.35 den 23. maj, som en besked til Folketinget om, at der ikke er forligsforhandlinger i sigte på folkeskoleområdet. Det, der kommer til at ske nu, er, at det hele ordnes med Kommunernes Landsforening, og så kommer der et fikst og færdigt lovforslag med de ændringer, som KL vil have som forudsætning for, at de vil acceptere en økonomiaftale, og så er der så bare nogle, der skal stemme grønt.

Her vil jeg godt spørge fru Helle Sjelle: Er det ikke en rigtig fortolkning, eller er det bare mig, der ser spøgelse om ikke ved højlys dag, så her om aftenen?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Ja, klokken er mange, men jeg har et spørgsmål til. Nu har jeg virkelig lyttet i dag, lyttet til, at der bliver sagt: Vi ønsker et bredt samarbejde, det er vigtigt at fortsætte den parlamentariske tradition på det her område, og vi har et fælles ansvar. Men så er det selvfølgelig lidt deprimerende, at der bliver forhandlet på det her område, uden at vi overhovedet har haft nogen form for indflydelse.

Det vil jeg lige prøve at se bort fra, for jeg vil godt spørge fru Helle Sjelle om det her med leg: Skal leg absolut have et indhold, skal leg absolut have et formål, der simpelt hen er tilrettelagt af voksne? Man vil altså ikke sige til børnene, at nu skal de lære nogle bogstaver, nej, man vil sige, at nu skal de lege, og så har man en skjult dagsorden. Skal ordet leg få det til at lyde meget mere behageligt, at man nu gerne vil have de her boglige fag i børnehaveklassen? For når vi sætter ordet leg på, glider alting meget lettere ned.

KL 22.40

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg føler egentlig, at jeg har svaret én gang på hr. Frank Jensens spørgsmål, men jeg gør det gerne igen. Jeg må formode, at Finansministeriets rolle i de her forhandlinger er noget, man har overvejet meget nøje fra regeringens side, og så er jeg sikker på, at undervisningsministeren bedre kan redegøre i detaljer for de her ting, end jeg kan.

Det samme vil jeg sige til fru Anne Baastrup. Hvad angår selve forhandlingerne om en ny folkeskole, er jeg sikker på, at det også er noget, som undervisningsministeren er bedre til at redegøre for, end jeg er på nuværende tidspunkt.

Så vil jeg sige det samme til fru Bodil Kornbek, som jeg sagde før: Det er altså ikke meningen, at vi skal have 1. klasse ned i børnehaveklassen, men det er da vigtigt, at vi ligesom får gjort børnene parate til 1. klasse.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Sidst vi lavede folkeskoleforlig, i 1993, kom den daværende regering til i januar måned. Denne regering er kommet til lidt tidligere i forhold til årsskiftet. Dengang lykkedes det os at lave et bredt folkeskoleforlig inden sommer, og så forhandlede man udmøntningen af det forlig med KL, hvor man så på, hvor meget det forlig, regeringen havde lavet med et meget stort, bredt flertal, kostede. Og så var det jo enkelt, fordi man havde det parlamentariske grundlag på plads.

Synes fru Helle Sjelle, at det er en mere respektabel måde at indgå et forlig med Folketinget på, når partierne først indgår en aftale, og så forhandler man med dem, der står som driftsherrer, nemlig kommunerne, om, hvor meget det koster, og så betaler man ved kasse 1, end når man sidder ovre hos kasseimesteren i den røde bygning og forhandler skole og så bagefter

kommer til Folketinget og siger, at nu er man enig med KL og lægger det frem for Folketinget?

Synes fru Helle Sjelle, at det er tegn på det, som vi har hørt fra Venstres side om, at man vil det brede parlamentariske samarbejde og genskabe det brede forlig? Er det vejen til at skabe tillid til det at lave et bredt forlig? Synes fru Helle Sjelle dét?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg har jo fået lyst til at prøve at hjælpe fru Helle Sjelle, og derfor vil jeg stille et ledende spørgsmål: Tror fru Helle Sjelle ikke, at finansministeren og undervisningsministeren sidder og forhandler med KL om, hvad i givet fald 1 time mere i folkeskolen til dansk i 1. klasse koster, og at det er den type ting, der forhandles?

Jeg tror nemlig, at fru Helle Sjelle er enig med resten af partierne herinde i, at det er i Folketinget, lovgivningen foregår, og at regeringen ikke kan forpligte Folketinget i en forhandling med KL, medmindre regeringen ønsker at have en meget snæver forligskreds, og det er jo ikke det, regeringen giver udtryk for.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Til hr. Frank Jensen vil jeg blot sige, at jeg tror da, at det kan være meget nyttigt, at man finder ud af, hvad tingene egentlig koster, før man sætter sig til forhandlingsbordet og forhandler i detaljer om, hvad en eventuel ny folkeskolelov skal handle om. Det behøver jo ikke at være noget negativt, at man faktisk undersøger, hvad tingene koster.

Derudover vil jeg sige til fru Marianne Jelved, at jeg må være meget enig i det, fru Marianne Jelved har fremført her, nemlig at jeg også må gå ud fra, at det er her i Folketinget, de egentlige forhandlinger om en ny folkeskolelov foregår.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Jeg havde forberedt et indlæg, men nu ved jeg ikke, om det i virkeligheden er fuldstændig tabeligt at holde sådan et indlæg, fordi ministeren måske alligevel har færdigtænkt, hvordan hun vil have, at folkeskolen skal se ud, men jeg vil nu alligevel komme med SF's bud på, hvordan folkeskolen skal se ud.

Det skal være et sted, hvor børnene elsker at være, hvor man kan få udviklet elevernes almenne, faglige, personlige og sociale kompetencer og give dem nyttige kundskaber og færdigheder.

Eleverne skal via folkeskolen få fundamentet til at kunne indgå i det demokratiske samfund, og folkeskolen skal være med til at skabe sammenhængskraft og social og kulturel integration. Folkeskolen skal videreudvikle elevernes nysgerrighed, kreativitet, personlighed, selvtillid og selvværd. Folkeskolen skal udvikle elevernes forståelse, respekt og medansvar for andre.

KL 22.45

SF ønsker en folkeskole, hvor det enkelte barn får optimale vilkår for at udvikle egne evner i en sammenhæng med udviklingen af sociale færdigheder under rammen af fællesskabet. Vi vil have en rummelig folkeskole, der har plads til alle børn, også de børn, der gør mere indtryk på folkeskolen, end folkeskolen gør på dem, en folkeskole, hvor forskellighed anskues som styrke og ikke som begrænsning.

Konkret foreslår SF obligatorisk børnehaveklasse, hvor børnene via legen styrkes i deres sociale omgang og færdigheder og ikke fastlåses i mønstre skabt af firkantede krav til, hvilken viden og hvilke evner der skal præmieres og ikke præmieres.

Kristendomsundervisningen skal erstattes af obligatorisk fag i religion og livsforståelse, således at børnene forstår indholdet af centrale religioner, hvor kristendommen spiller en central rolle, og således at børnene rustes til en internationaliseret, globaliseret og multikulturel virkelighed.

Vi ønsker forøget obligatorisk undervisning i idræt. Vi foreslår 3 x 2 timer om ugen som led i forbedring af børnenes fysiske velbefindende. Vi ønsker madordninger på skolerne til fremme af det enkelte barns sundhed og velfærd, helst i form af børnenes aktive inddragelse.

Børnenes meget tidlige berøring med og interesse for faget engelsk skal udnyttes pædagogisk, så børnene er endnu bedre rustet til at lære, når de skal have faget engelsk i 4. klasse. Der synes jeg, at fru Marianne Jelveds forslag om, at man senest i 4. klasse skal starte på engelsk, slet ikke er så ringe.

Lærerne skal løbende videre- og efteruddannes, så de konstant er i stand til at bruge de nye pædagogiske metoder, og de skal have den for-

nødne faglige viden til forbedring af undervisningen.

Folkeskolerne skal fungere som lokalt samlingssted og kulturcenter, både i forbindelse med undervisning og under forskellige former for samvær for lokalområdets borgere. I slutningen af 1980'erne fik et flertal i Folketinget på Det Radikale Venstres initiativ banket 400 mio. kr. igennem som et led i udviklingen af folkeskolen som kulturcenter. Det ved jeg har givet et utroligt løft på mange folkeskoler rundt omkring i Danmark. Det projekt skulle gentages.

Folkeskolens bygninger skal være tidssvarende, så de er tilpasset de forskellige pædagogiske metoder, der er forudsætningen for folkeskoleloven, herunder undervisningsdifferentiering, så hver klasse har adgang til flere rum.

Folkeskolen bør rumme aktiviteter også efter skoletid, der appellerer til de ældre elever med særlige evner og interesse for praktiske aktiviteter. Dette fastholder især drenge uden den store boglige interesse, styrker deres selvtillid og fremmer deres viden om fremtidige uddannelses- og jobmuligheder.

Og så skal folkeskolen have tidssvarende bøger, kort osv., rigtige bøger til rigtige børn. Der skal være reelle muligheder for at anvende it og medier i undervisningen, samtidig med at eleverne også skal få en kritisk forståelse for, hvilken betydning it og medierne har i samfundet.

Og så skal skole og hjem-samarbejdet styrkes. Forældre skal i højere grad ansvarliggøres for deres børns skole. Samtidig skal forældrenes viden inddrages, ved at forældrene f.eks. deltager i undervisningen, og så skal der etableres forsøg med ledelsessystemer i skolerne med det formål at udvikle demokratiet.

De fleste af disse forslag kan rummes inden for den eksisterende folkeskolelov. Nogle kræver lovændringer, men alle koster i et vist omfang penge. SF mener, at vi skal have prioriteret flere økonomiske ressourcer til folkeskolen. Det er nødvendigt med en massiv politisk og økonomisk satsning for at forbedre folkeskolen, hvorfor vi mener, at der er brug for i størrelsesordenen 1 mia. kr. for at kunne leve op til de forventninger, som børn, forældre og samfund stiller til fremtidens folkeskole. Det er ikke her og nu, det er over en årrække, skal jeg huske at understrege. Men det er i den størrelsesorden.

Det, vi har brug for, er at sikre, at vores børn får en folkeskoletid, som kan sikre dem i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg har to spørgsmål til fru Anne Baastrup. Første spørgsmål er: Mener fru Anne Baastrup, at den måde, man bruger pengene på i den danske folkeskole i dag, er optimal? Det andet er, at jeg vil bede fru Anne Baastrup om at uddybe, hvorledes SF ønsker at inddrage forældrene i folkeskolen.

Kl. 22.50

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi har 275 kommuner, og vi har vel i størrelsesordenen, mener jeg, 1.700 folkeskoler. Og jeg er hundrede procent sikker på, at der er nogle steder, hvor det går fremragende, og andre steder, hvor man kunne være meget bedre til at bruge pengene og til at bruge den arbejdskraft, der er på folkeskolen. Ingen tvivl om det.

Så til spørgsmålet om forældrene. For det første mener jeg, at forældrene skal involveres, allerede før børnene starter i børnehaveklassen. Der skal man indgå i en meget tæt dialog med forældrene om: Hvad er det, vi som skole forlanger, forventer af jer, og hvordan kan vi sikre, at de forventninger, I har til os, skolen, rent faktisk kan indfries?

Jeg ved, at det sker på en lang række skoler på en meget flot måde, men der er stadig væk skoler, hvor det halter. Og jeg tror, at med et godt indskolingsforløb, hvor også forældrene indskoles i livet i folkeskolen, vil man få en langt bedre folkeskole, hvor forældrene – naturligvis – skal forstå vigtigheden af, at børnene er veludhvilede og mætte, har gode, spidse blyanter, og at der i øvrigt ikke ligger gamle madrester i skoletasken; alle de der små og store ting, som kan betyde, at ungerne efterhånden synes, det er træls at åbne den skoletaske.

Der er mange små ting, der skal til for at få et godt liv som folkeskoleelev. Og der er det helt afgørende vigtigt, at forældrene rent faktisk får en oplevelse af, at de tages med, og at de betragtes som voksne mennesker.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup lidt til det med at involvere forældrene tidligere, og hvordan man sikrer et godt indskolingsforløb. Har SF nogen modeller for, hvorledes man ønsker indskolingen i folkeskolen? I så fald vil jeg høre, om SF kan løfte sløret for, hvilke modeller

man godt kunne tænke sig. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål har vi ikke været inde på før: Jeg vil bede fru Anne Baastrup om at ud-dybe, hvad fru Anne Baastrup mener med undervisningsdifferentiering.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er lidt usikker på, om spørgsmålet gik på indskoling af børnene eller indskoling af forældrene. Jeg går ud fra, at det var indskoling af børnene. Vi har diskuteret det løbende i de sidste par år i den her diskussion omkring helhedsskolen, og SF finder, at det skal være åbent for kommunerne at etablere helhedsskoler, men det skal ikke være nogen pligt.

Så til spørgsmålet om undervisningsdifferentiering. Der er ikke nogen enkle og faste måder, man skal undervisningsdifferentiere på, slet ikke. Vi mener, at det er vigtigt med metodefrihed. Men når man taler om undervisningsdifferentiering, handler det jo om, at man skal kunne rumme at give både hele klassen og det enkelte barn undervisning, og det er svært. Men det må være sådan, at det enkelte barn oplever, at den undervisning, der tilbydes, også rammer det enkelte barn.

Der har hr. Frank Jensen fuldstændig ret i, at teamsamarbejde, som folkeskolen gennem de sidste mange år har arbejdet med at udvikle, er en af de metoder, man kan anvende for at sikre undervisningsdifferentiering, for så er der flere øjne, der ser på det enkelte barn, og der er flere, der i fællesskab udvikler det system, som skal sikre, at både det enkelte barn og klassen får optimal undervisning.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det fru Marianne Jelved som ordfører.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre er af den opfattelse, at det er afgørende for folkeskolen, at der er brede politiske forlig, der holder længere end en valgperiode, i modsætning til, hvis man gør folkeskolens udvikling afhængig af forhåndenværende flertal. Dette er en appel til regeringen:

Folkeskolen er en af de vigtigste kulturinstitutioner, vi har; der er jeg enig med fru Bodil Kornbek, som jeg i øvrigt gerne vil kvittere for. Vi har rejst forespørgselsdebatten, selv om jeg gerne havde set, at den først var kommet til oktober. Det er en vigtig debat, og det er vigtigt, at den bliver

Skolen skal både udvikle, danne og opdrage vores børn til at klare sig godt både nu og i en fremtid, som vi ikke kender fuldt ud. Og det er jo både af hensyn til barnet selv og af hensyn til samfundet som sådan.

Kl. 22.55

I Det Radikale Venstre mener vi, at det må være et demokratisk og humanistisk samfunds fornemste opgave at give hvert barn de bedste udviklingsmuligheder for alle barnets evner, både praktiske, musiske, boglige og sproglige kompetencer, og det uanset barnets sociale baggrund og evner.

Det må være fuldstændig klart, at det er skolens opgave at arbejde for, at hvert eneste barn skal blive både så dygtigt som muligt og samtidig udvikle sig personligt og alsidigt, så barnet har selvtillid og tro på, at man har glæde af at lære noget nyt på mange forskellige måder og på mange forskellige områder.

Det er også vigtigt for samfundet, at børnene lærer at virke og samvirke som borgere i et pluralistisk, demokratisk samfund og i en international verden.

Undervisning i skolens fag og arbejdet med skolens fag skal samlet set give barnet de kundskaber og færdigheder og den viden, som gør, at barnet er i stand til at lære at forstå sig selv og sin omverden og de sammenhænge, barnet indgår i.

For barnet gælder det i virkeligheden om at kunne man godt sige med en atypisk brug af ordene i denne sammenhæng – bryde koden dels for at lære at indgå i sociale sammenhænge og tage ansvar for sig selv og det fælles, dels for at lære at læse, skrive, regne, udvikle de kreative evner og sproglige kompetencer og meget mere, og endelig for at lære at bruge de nødvendige faglige kompetencer som bl.a. sprog og læsning til at tilegne sig mere viden, flere kundskaber og færdigheder hele livet.

Det kræver alt sammen, at undervisningen tager udgangspunkt i det enkelte barns erfaringsverden og kan udvide den erfaringsverden. Det kræver, at læreren møder barnet dér, hvor det er, og det gælder også tosprogede børn, hvor dansk er andetsprog.

Alt det her kræver selvfølgelig, at læreren har en viden om og kompetence i at bruge forskellige metoder i læreprocessen og en bevidsthed om, hvad det er, der sker i undervisningssituationen; og herunder kan bruge undervisningsdifferentiering. Og det er slet ikke så nemt, som det lyder. Det kan ske på mange måder, men det

skal ikke forveksles med elevdifferentiering. En genindførelse – skjult eller åbent – af niveaude-ling vil være et voldsomt tilbageskridt for folke-skolen og for børnene.

I Det Radikale Venstre mener vi, at det er vigtig-t med frihed til skolerne. Vi er meget optage-de af, hvorvidt vi kan lempe på nogle af de be- stemmelser, der er i dag. Vi er af den overbevis- ning, at det bedste, man kan gøre for skolerne og for, at vi når de bedste resultater, i virkeligheden er at give lærerne og den enkelte skole og foræl- drene mulighed for at træffe beslutning om, hvordan man tilrettelægger undervisningen på det pågældende sted. Jo større engagement, jo større ansvar, jo mere tillid vi viser, jo bedre re- sultater vil vi også få.

Det er også vigtigt at understrege, at faglig- hed i folkeskolen jo ikke bare er et spørgsmål om mere terperi eller mere boglighed. Faglighed be- tyder i virkeligheden, at man er i stand til at for- dybe sig og arbejde målrettet og bruge fagene – og jeg taler om alle fag, både musiske og prakti- ske, og det, vi traditionelt betegner som de bog- lige fag – gøre deres anvendelighed for barnet større og dermed også give dem en større ind- sigt.

Det er også utrolig vigtigt at holde ledelsen på en skole fast på, at ledelsen har ansvaret for at sikre, at skolen lever op til de centralt fastsatte mål, som Folketinget formulerer dem, og at det ikke bare kan overlades til den enkelte lærer. Det er et skoleanliggende, og det er også et anliggen- de for forældrene.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at i lærerens arbejde er det en fuldstændig naturligt ing, at ethvert barn og forældrepar ved, hvad det er, der forventes af barnet på det givne klas- setrin og i det givne fag, og at man løbende eva- luerer det som en del af undervisningen. Det er den proces, som skal gøre barnet i stand til sam- men med forældrene at arbejde hen imod de mål, som folkeskolen skal leve op til.

Forældrene har et mægtig stort ansvar, og det er vigtigt, at vi udvider og styrker samarbejdet mellem forældre og skole som udgangspunkt for, at vi får den bedste folkeskole. Forældrene har medejerskab af folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg har to spørgsmål til fru Marianne Jelved. Det første er: Hvordan vil Det Radikale Venstre helt konkret holde skoleledelsen fast på, at det er le-

delsens ansvar, at man overholder loven, og at man sikrer, at børnene lærer det, de skal lære?

Kl. 23.00

Det andet spørgsmål er: Hvad vil Det Radika- le Venstre helt konkret gøre for at sikre, at man lukker elever ud af folkeskolen, der kan læse, så vi ikke står i den situation, som vi er i i dag, hvor 18 pct. af de elever, der kommer ud af folkesko- len, faktisk ikke kan læse?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er helt overbevist om, at en kommunalbesty- relse ansætter skolens ledelse og selvfølgelig også har det lokale politiske ansvar for, at skolen lever op til de krav, som Folketinget har fastsat ved lovgivning.

Forældrene skal selvfølgelig også være invol- veret i den proces. De sidder i skolebestyrelsen. Jeg foreslog, at man styrker forældrenes samspil med skolen. Herunder så vi gerne, at vi styrkede forældrenes muligheder omkring den enkelte klasse, uanset at vi også synes, man skal kunne arbejde på andre måder end ved klasseunder- visning, selvfølgelig. Det mener jeg er vigtigt.

Jeg tror ikke på, at man kan kontrollere, at skolen lever op til lovens formål, ved at offent- liggøre gennemsnitskaraktererne, hvis det er det, fru Gitte Lillelund Bech hentyder til.

Så mener jeg, at vi må stille krav om, at børn kan læse, inden de kommer ud af 3. klasse. Jeg så såmænd helst, at man strammede det til 1. klasse. Jeg mener, at det er helt, helt afgørende. Jeg mener også, det lå i mit første indlæg, selv om jeg ikke sagde så bastant, at det er forudsæt- ningen. Den sproglige kompetence og det, at man kan læse og kan bruge sproget, er helt afgø- rende for, at man i øvrigt kan udvikle sig og klare både demokrati, samvær og arbejde med alle andre fag, herunder både praktiske, musiske og traditionelt boglige fag.

Det tror jeg sker ved, at man har politisk fo- kus på det. Jeg tror, det også er en form for svigt i skoleledelsen, at vi har en situation, hvor 18 pct. af børnene, de unge, der går ud af skolen, ikke kan læse. Det mener jeg er helt uantageligt. Så det kan vi ikke blive uenige om skal løftes.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil komme tilbage til det med ledelsen, hvor- dan De Radikale ønsker at holde ledelsen fast på ledelsens ansvar: Hvad er det konkret i den eksis- terende lovgivning – eller i det eksisterende

lovgivningskompleks, kan man sige – der skal ændres, for at man kan holde ledelsen fast på, hvad der er ledelsens ansvar, og for at man kan styrke forældrenes ansvar, for det forstod jeg også var en del af dette? Hvad er det, der helt konkret skal ændres i den eksisterende lovgivning?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er ikke engang sikker på, at det er noget, der kræver lovændring. Jeg tror ikke, vi kan lovgive os ud af alle spørgsmål. Jeg tror, at der er brug for, at Folketingets partier f.eks. og gerne med ministeren i spidsen virkelig sætter fokus på og er optaget af at stimulere den faglige debat, altså faglig bredt forstået, den skolefaglige debat, bruger de gode eksempler – nogle af dem har vi jo mødt selv.

Vi har jo besøgt Rinkebykskolan i nærheden af Stockholm, og fru Gitte Lillelund Bech ved, at den skole har gjort et dybt indtryk på mig. Det, der skete på den skole, er jo ikke sket, efter at der er ændret i den svenske skolelov. Derfor tror jeg, man skal være meget opmærksom på: Hvordan stimulerer vi en udvikling som den, vi måske – det ved vi ikke endnu – er enige om skal stimuleres? Det gør vi ikke kun ved lovgivning. Det gør vi ikke kun gennem kontrol eller kun gennem offentliggørelse af karakterer.

Jeg tror, at vi har brug for efteruddannelse. Nu fik jeg kun holdt en tredjedel af min tale, men jeg føler i virkeligheden – og det mener jo Det Radikale Venstres folketingsgruppe, hvilket fremgår af debatten op til i aften – at på nuværende tidspunkt er efteruddannelsesbehovet langt større end flere timer.

Helt afgørende for en god undervisning er lærerens faglige kompetence, og det gælder i alle fagene, for det giver langt bedre mulighed for undervisningsdifferentiering, at man har det faglige overblik og den faglige kunnen.

Derfor kunne jeg spørge undervisningsministeren, hvis det er muligt, ellers vil jeg spørge Venstres ordfører: Hvordan kan vi lave en aftale med kommunerne om at løfte efteruddannelsen? Det tror jeg er et sted, hvor der skal sættes ind: metodeudvikling, efteruddannelse, videreuddannelse også af ledelsen.

Kl. 23.05

Tredje næstformand (Kaj Ikast): Det er fru Gitte Lillelund Bech, der stiller spørgsmålet til fru Marianne Jelved.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil blot komme med den bemærkning til fru Marianne Jelved, at jeg heller ikke tror, at det alene er lovgivning eller kontrol, som vil være det, der kan stimulere, at skoleledelsen faktisk lever op til sit ansvar. Jeg tror i lige så høj grad, at det er erfaringsudvekslinger, de diskussioner, vi i øvrigt skal have, om, hvordan man kan stimulere den.

Så vil jeg spørge fru Marianne Jelved, om det sidste, fru Marianne Jelved sagde om, at man også skulle styrke ledelsen og ledelsens uddannelse, skal tages som et tilsagn eller et delvist tilsagn om, at Det Radikale Venstre er interesseret i, at der bliver udviklet en diplomuddannelse for ledere i folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er jeg umiddelbart åben over for at drøfte. Det Radikale Venstre er faktisk interesseret i at styrke fagligheden som sådan i folkeskolen, men forstået bredt, for vi mener, at faglighed består af andet end den snævre forståelse af bøger. Det er også mit indtryk, at det er Venstre enig i.

Jeg tror, at det er fantastisk centralt at prøve at ændre den kultur, som præger folkeskolen, en kultur om, at skolens ledelse er en af vore egne fra lærerværelset. Jeg mener, at man skal have et langt, langt større ambitionsniveau i forhold til ledelsen. Man skal anerkende, hvad ledelsesansvar er, og det skal ledelsen på skolen også.

Jeg tror, at det kræver mere uddannelse. Jeg vil bare ikke her lægge mig fast på noget ganske bestemt, men jeg er åben over for at drøfte, hvordan det kan lade sig gøre. En synlig ledelse, der klart manifesterer, hvad skolens opgave er, og som lever op til det, tror jeg vil være fantastisk vigtigt for folkeskolen.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Da vores ordfører på området, fru Pernille Rosenkrantz-Theil, ikke kan være til stede, skal jeg oplæse følgende:

Efter at VK-regeringen har brudt folkeskoleforliget for at tilfredsstille fordømmene hos sig selv og Dansk Folkeparti ved at afskaffe modersmålsundervisningen, er der god grund til at diskutere folkeskolens fremtid, og derfor er vi glade for, at Kristeligt Folkeparti har rejst denne forespørgsel.

VK-regeringen har tidligere gjort meget for at sige, at de søreme gerne vil samarbejde med alle

og enhver om et nyt folkeskoleforlig. Enhedslisten deltager gerne, hvis vi bliver inviteret, uanset hvilken bygning forhandlingerne måtte køre i.

Vi er ikke så naive, at vi tror, at VK-regeringen er interesseret i at have venstrefløjens med i folkeskoleaftaler. Vi er ganske sikre på, at vi kun bliver inviteret med, for at VK har en undskyldning for at indgå endnu en aftale med Dansk Folkeparti. Men det skal ikke forhindre os i at give et bud på, hvordan folkeskolen skal udvikle sig i de kommende år.

Folkeskolens organisering er principielt ikke ændret de sidste 100 år, selv om arbejds-, familie- og fritidslivet har gennemgået grundlæggende forandringer i mellemtiden. Eleverne er stadig opdelt i klasser og den enkelte dag opdelt i undervisningslektioner a 45 minutter med hver sit fag. De boglige færdigheder prioriteres højt, mens kreative og praktiske aktiviteter generelt kun indgår som lavprioriterede pusterum.

Skolebygningerne er indrettet, så lærere kan kontrollere eleverne, ikke ud fra hensynet til trivsel og overskuelighed for børnene. Kontrol og timetælleri har afløst selvforvaltning og engagement blandt lærerne.

Diverse såkaldte reformer har formindsket særligt lærernes indflydelse på skolens ledelse. Salgsargumentet for reformerne var, at magten skulle flyttes fra lærerne til forældrene i de nye skolebestyrelser. Elevernes indflydelse var der ingen, der talte om. Men det er ikke forældrene, der reelt har fået magten i den danske folkeskole, det er snarere kommunalbestyrelserne, skoleforvaltningen og skoleinspektørerne.

Folkeskolen står derfor i dag med mange demotiverede lærere, elever uden indflydelse, inspektører, der bruger tiden til administration i stedet for til pædagogik, og endelig en forældregruppe, der føler sig snydt og derfor interesserer sig mindre og mindre for skolen som institution, mens de stiller stadig større krav til deres eget barn og til deres eget barns undervisning.

Kl. 23.10

Vi ser, at kulturkampen i folkeskolen skærpes. Højrefløjens kræver en tilbagegang til tidligere tiders dyder og kundskaber, selv om samfundsstrukturen, familiemønsteret, mediebillidet m.m. er under kraftig forandring.

Dagsordenen for den fagligt pædagogiske og faglige udvikling sættes af internationale sammenligninger i læsning, regning eller naturfag i stedet for at tage udgangspunkt i en diskussion af, hvilke kvalifikationer der egentlig er vigtige.

Folkeskolen er stadig inddelt i fag i modsætning til virkeligheden. Især i folkeskolens ældste klasser præsenteres eleven for mange forskellige fag uden indbyrdes sammenhæng. Kombineret med organiseringen af skoledagen med korte lektioner og skiftende lærere betyder det manglende sammenhæng og fordybelse.

I stedet er der behov for en helhedsorienteret kritisk og frigørende folkeskole, hvor det er naturligt at inddrage praktiske og kreative aktiviteter i det daglige arbejde. Samtidig skal skolen åbnes i forhold til andre lokale institutioner, arbejdspladser m.m.

Enhedslistens mål for folkeskolens arbejde er, at den skal give børnene en god ballast til at tackle alle livets sider – ikke kun et kommende arbejdsliv. Viden og færdigheder er én dimension, men det er lige så vigtigt, at skolen giver eleverne selvtilid, handlekraft og vilje til samarbejde og fællesskab. Det kræver bl.a., at eleverne får en stor og reel indflydelse på den daglige undervisning.

Jeg vil gøre det en anelse kortere end planlagt og slutte med at sige, at folkeskolen skal være et fællesskab, en skole for alle i et lokalområde.

Enhedslisten går ind for det frie skolevalg, men vi bekæmper alle tendenser til at rangordne skolerne efter karaktergennemsnit, andel af elever, der går videre til et gymnasium m.v. Med disse ranglister, som regeringen er med til at indføre, reduceres folkeskolen til en forbrugsvare i stedet for at være et levende fællesskab, hvor lærere, elever og forældre er fælles om at skabe skolens hverdag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg ved ikke, om man stiller spørgsmål til en stedfortrædende ordfører, det er en, der kun har læst en andens tale op. Vil fru Bodil Kornbek have ordet? ... Nej. Så er det ministeren.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne sige mange tak for en rigtig god debat om folkeskolen og folkeskolens fremtid, og jeg glæder mig meget over, at alle partierne her i Folketinget er optaget af at forbedre den nuværende folkeskole og dermed også den eksisterende folkeskolelov.

Jeg glæder mig også over, at partierne i det store og hele har forholdt sig meget positivt til mit oplæg, »10 skridt mod en bedre folkeskole«. Specielt glæder jeg mig over, at partierne har taget positivt imod oplægget som udgangspunkt

for de kommende drøftelser af, hvordan vi kan styrke folkeskolen.

Jeg skal så blot understrege endnu en gang og dermed også understrege, at jeg lever op til mit ansvar, som det er blevet efterlyst af flere ordførere, at mit mål så helt klart er en så bred politisk aftale som overhovedet muligt, da jeg deler opfattelse med de ordførere, der har været inde på betydningen af en bred politisk aftale for folkeskolen og folkeskolens hverdag. Og det er bestemt også min intention, at det skal være en aftale, som strækker sig over flere valgperioder, da det er det mest hensigtsmæssige for folkeskolens hverdag.

Der er så et par enkelte af de punkter, der har været rejst debat om, som jeg lige vil gribe fat i. Bl.a. efterlyste fru Anne Baastrup – jeg tror, at det var i en ordveksling med Venstres ordfører, fru Gitte Lillelund Bech – hvad man ønsker at gøre fra regeringens side i forhold til elevernes alsidige personlige udvikling.

Her vil jeg blot nævne, at jeg jo netop har udsendt klare mål også for elevernes alsidige personlige udvikling for netop at understrege vigtigheden af den del af folkeskolens område. Der er altså ikke på nogen måde tale om, sådan som jeg nærmest forstod fru Anne Baastrups spørgsmål i retning af, at regeringen ønsker at nedprioritere den del af folkeskolens opgave. Det er der altså absolut ikke tale om, og det mener jeg i og for sig jeg også gav klart udtryk for i min besvarelse.

Kl. 23.15

Så er der et andet tema, som også har været rejst af flere ordførere, og som også er indgået i debatten, nemlig hvad vi gør for de knap 20 pct., som forlader folkeskolen uden brugbare læsefærdigheder. Jeg vil blot benytte lejligheden til at understrege, hvad der er mit bud i den forbindelse, og så også understrege, hvad der er mit oplæg til drøftelse.

Her kommer diskussionen om børnehaveklassen ind i billedet, for jeg mener, at vi er nødt til at forberede børnene bedre til skolestart, og det er lige præcis i det lys, man skal se forslaget om en egentlig indholdsbeskrivelse af børnehaveklassen.

Man kan vel sige det sådan populært, at overgangen fra at være i en daginstitution og så til egentlig at komme i skole er meget brat for børnene. Hvor de i børnehaven jo er underlagt begrebet fri leg, altså selv bestemmer, hvornår de leger med dukker, hvornår de er på legepladsen, eller hvornår de er i pudrummet, så forventer

vi pludselig af børnene, at de i mange timer skal sidde stille og roligt og modtage læring. Det er min opfattelse, at det lige præcis er her, det halter, for børnene er ikke parate til at sidde stille på bagen og modtage læring og kollektive beskeder. Det mener jeg vi skal bruge børnehaveklassen til at forberede børnene bedre til.

Det var ét punkt til, hvordan vi kan imødekomme problemet med de 20 pct., der forlader folkeskolen uden brugbare læsefærdigheder.

Det andet og vel også nok det mest omdiskuterede punkt er regeringens forslag om, at vi skal have flere timer i dansk og matematik. Der er jeg helt med på, at det ikke nytter noget blot at give mere af det, vi har i forvejen. Nej, vi skal selvfølgelig bruge de ekstra timer til tid til mere fordybelse og også tid til mere egentlig læsning i skolen. Jeg tror på, at det vil være med til at sikre, at de 20 pct. får bedre læsekundskaber og dermed også bedre forudsætninger for det videre uddannelsesforløb.

Et tredje punkt, jeg vil fremhæve i den forbindelse, er vores forslag om mere brug af holddannelse. Og pointen med at bruge holddannelse mere, end vi gør i dag, er jo præcis, at vi så skaber mulighederne for at kunne bruge begrebet undervisningsdifferentiering og dermed underwise differentieret langt mere offensivt, end vi gør i dag.

På den måde kan vi også fange den gruppe, som også har været nævnt under debatten her i dag, nemlig de bogligt stærke elever, hvor vi jo også skal sikre, at de bliver motiveret og bliver stimuleret i folkeskolen, så ikke vi den vej rundt får skabt nogle unødige uroelementer, som måske kommer til at forstyrre selve undervisningen.

Et fjerde punkt, som jeg vil nævne, er den faseopdelte skole, hvorved vi får skabt mulighed for at udnytte lærerressourcerne bedre og får mulighed for at sikre, at lærerne i højere grad underviser i deres linjefag. Jeg er her meget enig med fru Marianne Jøvedt i, at lærernes faglige kompetence er utrolig vigtig, faktisk altafgørende for en god undervisningssituation. I den forbindelse vil jeg også understrege, at en forbedring, en opgradering af lærernes efteruddannelse er et af de temaer, som drøftes med KL i forbindelse med kommuneaftalerne.

Til slut vil jeg blot tilkendegive i forbindelse med diskussionen om helhedsskole eller hel-dagsskole, at jeg sådan set er meget godt tilfreds med, at Socialdemokratiet er enig i, at vi selvfølgelig skal have mulighed for at skabe helheds-

skolen, men at man til gengæld siger fra over for heldagsskolen. Det lyttede jeg mig til var budskabet fra den socialdemokratiske ordfører.

For hvad er pointen med helhedsskolen? Jamen det er jo at skabe en større sammenhæng i børnenes hverdag og dermed skabe større ro og bedre forudsætninger for en god undervisningssituation. Så ja til fortsatte forsøg, hvis man ønsker det, hvis man i kommunerne ønsker at etablere helhedsskolen, men naturligvis nej til en heldagsskole, for jeg er enig med forespørgeren i, at der naturligvis skal være mulighed for fritidsaktiviteter uden for skolens rammer.

KL. 23.20

Så fra min side er der overhovedet ikke lagt op til en heldagsskole, og vi skal end ikke diskutere begrebet. Det er for mig at se ikke på den politiske dagsorden i forbindelse med forbedringen af folkeskoleloven.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Her midt i forhandlingen oplevede jeg, at ministeren lod en bombe springe, nemlig at manovre i Den Røde Bygning var i gang med at forhandle om ministerens udspil, 10-punkts-programmet. Det, der jo ligger i det, er, at KL naturligvis også kommer med nogle krav.

Jeg havde forventet, at ministeren havde besvaret de spørgsmål, som jeg og andre stillede undervejs: Hvad betyder det? Betyder det, sådan som vi desværre er vant til, at KL og en eller anden tilfældig minister sammen med finansministeren laver en fiks og færdig aftale, og så skal Folketinget blot, som KL plejer at sige, levere varen?

Kan vi forvente, at ministeren i næste samling kommer med et lovforslag, der ændrer folkeskoleloven, og kan ministeren så regne med Dansk Folkepartis stemmer, fordi det også er en del af finansloven? Jeg vil spørge: Er det dét, vi kan se frem til? Og er det så ikke bare mundsvejr, når ministeren siger, at hun ønsker et forlig på folkeskoleområdet med de nuværende forligspartier?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Undervisningsministeren må have mig undskyldt, men kan ministeren ikke se det barokke i det forløb, som nu har stået på i 6 måneder?

Efter regeringsdannelsen i november måned indkaldte ministeren partierne bag folkeskole-

forliget til forhandlinger om justeringer af forliget. Vi mødte alle sammen op, og så fik vi at vide, at det var indledende drøftelser, inden ministeren gik på barsel, og at vi skulle mødes, når ministeren kom tilbage fra barsel. Her mødte vi også op, og så fik vi altså at vide, at ministeren havde tænkt sig at forelægge Tinget et lovforslag, der ville bryde forliget. Det advarede vi imod og sagde, at vi gerne ville forhandle modersmålsundervisning med ministeren.

Det har været et længere forløb, og vi kender alle sammen resultatet: Forliget brydes, og så får vi at vide af statsministeren og undervisningsministeren her i Folketinget, at det skal da ikke opfattes sådan, at regeringen ikke ønsker et forlig. Der skal laves et bredt forlig, og partierne er i øvrigt indkaldt til forhandlinger.

Jeg kan nu ikke se nogen indkaldelse. Der er ikke gang i nogen forhandlinger, men lige nu sidder man altså og forhandler ovre i Finansministeriet. Kunne ministeren ikke løfte en lille smule af sløret: Hvad er regeringens ønsker angående folkeskolen og et folkeskoleforlig? Jeg er temmelig forvirret på et meget højt niveau, selv om jeg indtil videre har brugt 6 måneder på sagen.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne vende tilbage til de 18 pct., for jeg tror, alle partierne er enige om, at det selvfølgelig er en opgave at få tallet ned på 0 pct. Jeg mener, ambitionerne skal være sådan.

Jeg er også enig med ministeren i, at børnehaveklassen kan være med til at forberede på mange måder. Den sproglige kompetence bør man være meget opmærksom på, og det er man jo også i mange børnehaver. Vi ved også, at der er nogle – og det er formentlig en del af de 18 pct. – som kommer fra socialt belastede miljøer, og som måske ikke bruger børneinstitutionerne så kontinuerligt, som vi kunne ønske os i denne sammenhæng.

Jeg har ikke helt styr på, hvor meget sundhedsplejerskerne kan på nuværende tidspunkt, men kunne ministeren ikke tage det aspekt med ind? Jeg er sikker på, at en rimelig pæn andel af de 18 pct., vi taler om, har en negativ social arv, som vi ikke har været gode nok til at bryde, og vi må sætte alle instanser ind for at være med til at løse den opgave.

KL. 23.25

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil bare sige til SF's ordfører, fru Anne Baastrup, at jeg nævnte sådan set allerede i min besvarelse af forespørgslen, at der p.t. er en række drøftelser med KL med udgangspunkt i »10 skridt mod en bedre folkeskole«. Samtidig nævnte jeg, at der i forbindelse med kommune-forhandlingerne ville blive drøftet temaer om folkeskolen, herunder folkeskolens økonomi, og det er der absolut ikke noget usædvanligt ved.

Det vil selvfølgelig være sådan – det er også efter den sædvanlige procedure – at de elementer i en kommuneaftale, som betinger lovændringer, naturligvis vil fremgå af ordlyden i kommuneaftalen. Anderledes er det ikke, og det er sket masser af gange.

Så er jeg meget glad for, at fru Marianne Jelved deler min målsætning om allerhelst at få nedbragt de 18 pct. til 0 pct. Jeg tror ligesom fru Marianne Jelved, at sundhedsplejerskerne kan spille en stor rolle ved så tidligt som overhovedet muligt at være med til at understøtte de familier, hvor der muligvis kan forudses senere vanskeligheder. Derfor har jeg også drøftet problemstillingen med socialministeren, og socialministeren og jeg vil i fællesskab se på, hvordan vi kan bringe sundhedsplejerskerne i spil og i det hele taget sikre, at vi også med folkeskolen som operatør får brudt den negative sociale arv.

Lad mig her fremhæve et enkelt eksempel, som jeg har oplevet. Jeg har ikke været på Rinkebykolan, men jeg har været en tur på Bornholm, og på Bornholm har man besluttet simpelt hen at lave sprogscreening af alle 3-årige børn. Det er også en måde til at komme ud i hjemmene og give støtte de steder, hvor der er behov for det. I hvert fald er det en måde til at få adgang til hjemmene og få lejlighed til at drøfte med familierne, hvad man kan gøre for at støtte børnenes sproglige udvikling.

Jeg nævner det for blot at fremhæve et enkelt eksempel, som allerede virker i dag. Det er sådanne eksempler, som jeg godt kunne tænke mig vi fik diskuteret og fik set på, om det var noget, der kunne bruges over hele landet.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg forstår for så vidt godt, at ministeren ikke forholdt sig til det kaotiske forløb, vi har haft de sidste 6 måneder. Det startede umiddelbart efter regeringsdannelsen, hvor partierne blev indkaldt, for nu ville regeringen forhandle folke-

skole, og nu er vi 6 måneder længere fremme, og nu er det altså ikke os, der sidder og forhandler folkeskole, men KL.

Jeg ved godt, at jeg ikke er ekspert i forligsindgåelse, og når vi når september, har jeg også kun været medlem af Folketinget i 15 år. Men nogle forlig har jeg dog været med til at indgå, også på skoleområdet, og jeg tror, jeg er en af de få her i salen, der var med til at indgå skoleforliget i 1993. Dengang var forløbet sådan, vil jeg gerne sige til ministeren, at først indgik den daværende regering et forlig med forligspartierne, og derefter blev det udmøntet i en aftale med KL.

Kan ministeren ikke se det paradoksale i, at nu sidder KL og forhandler, og så kommer der en aftale ud af det, som bliver forelagt Folketingets Finansudvalg i juni? Hvad skal partierne gøre? Vi har jo ikke forhandlet folkeskole. Skal vi så forkaste aftalen med KL, hvis vi er imod noget af det, der står i skoledelen? Jeg synes, ministeren og regeringen har rodet sig ud i noget snavs, og det er svært at se, hvordan man på én og samme tid kan sige, at man vil have et bredt skoleforlig, og forhandle med KL om en aftale, som skal forelægges Folketinget i juni. Kan ministeren ikke godt se, at det er svært for os at forstå, at regeringen har et ønske om et bredt parlamentarisk forlig om folkeskolen?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er i forlængelse af hr. Frank Jensens spørgsmål.

Siden ministeren kom med sit 10-punkts-program den 10. april, har vi i SF brugt tiden til at finde ud af, hvad vores udspil skulle være, når/hvis der kom et folkeskoleforligsforhandlingsforløb, og derfor er det fuldstændig himmelråbende, når ministeren nu siger, at man ovre i Den Røde Bygning forhandler ministerens 10 punkter uden overhovedet at forholde sig til, hvad andre partier, der eventuelt skulle indgå i et nyt folkeskoleforlig, kunne have interesse i at bringe ind i debatten.

KL 23.30

Det, der sker nu, er, at ministerens 10-punkts-program går igennem. KL's overskrift er fleksibilitet, men jeg har set på oplægget til forhandlingerne, og jeg synes ikke, det så ret interessant ud. Det så faktisk meget lidt interessant ud, så derfor synes jeg, det er en meget, meget dårlig situation, hvis ministeren rent faktisk mener, at Folketingets partier skal involveres i et fremti-

digt forlig om folkeskolen. Det er et meget dårligt udgangspunkt.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne sige, at jeg har prøvet at sidde med ved den slags forhandlinger, også med stort set de samme herrer, som deltager nu, og derfor vil jeg afstå fra at sige noget her fra talerstolen, men henvende mig til ministeren et andet sted. Men jeg vil dog sige heroppefra, at jeg ikke tror, det vil have nogen gang på Jorden, hvis ministerens 10-punkts-program blev forhandlet færdigt med KL, inden Folketingets partier behandler det, hvis man kan sige det på den måde.

Jeg er meget, meget enig i og meget glad for det, ministeren sagde om bornholmseksemplet; jeg kender det faktisk selv. Da vi drøftede modersmålsundervisning og muligheden for at starte sprogstimulering fra 3-års-alderen, nævnte jeg selv muligheden for, at man kunne sprogscreene alle børn, altså ikke kun tosprogede børn. Jeg vil meget, meget gerne bakke det initiativ op, og jeg mener i virkeligheden, at det er langt, langt vigtigere end en undervisningstime i dansk.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg må sige, at jeg synes, det er ganske forunderligt at høre ministeren her meget sent på dagen kommentere forhandlinger mellem KL og regeringen med regeringens 10-punkts-program som baggrund.

Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at det for det første selvfølgelig er naturligt, at regeringen forhandler med KL, men at regeringen også altid har forhandlet med KL om folkeskolens økonomi og ønskerne for folkeskolen på baggrund af, at forligskredsen har drøftet regeringens forhandlingslinje og er blevet enig om, hvad regeringen skulle bringe frem i de forhandlinger. Kan ministeren ikke bekræfte det?

Hvis ministeren kan bekræfte det, vil jeg spørge: Kan ministeren så ikke godt se, at det virker helt absurd – jeg vil ligefrem sige som en hån mod Folketinget og ikke mindst de tidligere forligspartier – at man på én og samme tid siger fra regeringens side, at man meget gerne ser et bredt samarbejde og meget gerne ønsker et forlig om folkeskolen, og i øvrigt forhandler på livet løs i Den Røde Bygning. Det er da absurd, og jeg vil faktisk sige, at det er en hån mod Folketinget.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil blot sige til hr. Jann Sjursen, at jeg kan ikke bekræfte, at det tidligere har været drøftet i rækken af forligspartier, hvad der blev bragt frem under kommuneforhandlingerne vedrørende folkeskolen. Eksempelvis blev der sidste år afsat en lånepulje til renovering og nybyggeri, og mig bekendt var det ikke noget, som kredsen af partier bag folkeskoleforliget på nogen måde hverken var inddraget i eller for så vidt informeret om. Det var noget, der foregik undervejs i kommuneforhandlingerne og i hvert fald uden inddragelse af Venstre, som jo trods alt var et forligsparti, ganske vist i opposition. Jeg kan altså ikke bekræfte hr. Jann Sjursens påstand.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg tror, det er en fejlhuskning fra ministerens side, for jeg mener i hvert fald, at jeg selv fik den information.

Men det er nu ligegyldigt, for det, der er det centrale, er, at der ikke skulle ændres et eneste komma i folkeskoleloven. Det var også derfor, Venstre accepterede, at vi brugte 340 mio. kr. til udvikling af it. Det var derfor, finanslovparterne for et par år siden veg tilbage fra at lave helhedsskoleforsøg, fordi Venstre og Kristeligt Folkparti ikke ville være med.

KL 23.35

Vi har altid forsøgt meget nøje i folkeskoleforligskredsen ikke at ændre et komma i folkeskoleloven, medmindre folkeskoleforligskredsen var involveret og havde godkendt det. I den oprindelige finanslovaftalen omkring de 350 mio. kr. blev indskrevet »under forudsætning af godkendelse i forligspartierne«. Den godkendelse fik vi ikke, vi lavede det om, og der var bred accept i folkeskoleforligskredsen af, at det måtte man godt. Vi måtte godt bruge de 340 mio. kr. til it plus de 10 mio. kr. til forbedring af forældre-samarbejdet, uden at der var kritik efterfølgende, så jeg synes simpelt hen ikke, ministeren havde ret i den reaktion.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes i hvert fald, det var rimeligt, at ministeren så forholder sig i det mindste til det synspunkt, som ikke bare jeg – jeg er ikke ordfører i dag – men ordførere i øvrigt har fremsat her i debatten, at det er så ganske absurd, at regeringen på den ene side fremlægger et 10-punkts-

program, som den siger den gerne vil forhandle med Folketingets partier, at den gerne vil have et bredt samarbejde, ja, den vil måske gerne endda have et forlig, og på den anden side forhandler den altså med udgangspunkt i selvsamme 10-punkts-program med KL. Det er dog absurd. Finder ministeren ikke det, eller er det bare o.k.?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil bare sige til fru Anne Baastrup, at jeg tror, der sker en forveksling hos fru Anne Baastrup imellem finanslovforhandlinger og kommune-forhandlinger.

Omkring finanslovforhandlingerne er det fuldstændig korrekt, at SF sørgede for, og det er vi sådan set SF meget taknemmelige for, at der kom en sætning med om, at de 340 mio. kr. kun kunne implementeres, for så vidt forligspartierne var enige. Det var vi ikke, og derfor blev de brugt til noget andet som bekendt.

Men det, som vi taler om her, er kommune-forhandlinger, og dér forholder det sig anderledes. Der er i hvert fald Venstre ikke blevet inddraget i f.eks. sidste års kommuneaftale, hvor der blev afsat en lånepulje, men o.k.

Så synes jeg på en eller anden måde, at Folketingets partier er nødt til at forholde sig til, om der har været et forligsbrud eller ej.

Jeg synes, at partierne her forlanger, at nøjagtig det samme skal gælde, som om der fortsat var et folkeskoleforlig.

Jeg har ikke det fjerneste imod, at der fortsat er et folkeskoleforlig, og jeg vil sådan set gerne kvittere for, såfremt partierne ønsker at operere videre ud fra folkeskoleloven, men partierne her beder mig agere, som om der fortsat var et forlig på folkeskoleområdet, og jf. det, som partierne har sagt tidligere her i aften, er der ikke noget forlig på folkeskoleområdet.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Frank Jensen, tredje og sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg tror, at alle er klar over, at der ikke er noget forlig, og der er ingen, der gør krav på, at ministeren skylder os noget som forligspartner. Det er desværre en saga blot. Den historie skal vi ikke rode mere op i, men det er sådan set heller ikke det, vi siger.

Vi spørger, om ministeren mener, at det er tillidskabende eller ser ud, som om regeringen har som ønske at lave et bredt forlig om folkeskolen, når nu regeringen sidder og forhandler, jeg havde nær sagt Venstres, men det er, har jeg forstået, regeringens 10-punkts-program med KL, for når nu regeringen så indgår en aftale med KL, skal den forelægges i form af et aktstykke i Finansudvalget her i juni måned, medmindre regeringen først vil have sit aktstykke igennem, når der er indgået en aftale med Folketingets partier om et folkeskoleforlig.

Det tror jeg ikke at regeringen vil. Jeg tror ikke, at finansministeren vil have den risiko hængende over hovedet, og derfor kommer partierne til at forholde sig til dette aktstykke, hvor der er en masse ting, der vedrører skolen, noget, der går i plus, noget, der går i minus, men hvad skal vi gøre der? Vi har jo ikke en aftale med regeringen omkring skolen.

Jeg vil bare spørge: Hvad er ministerens anbefaling, hvad skal partierne gøre ved aktstykket? Jeg synes, at ministeren har et problem, det er forkludret, og det har vi brugt et halvt år på at undgå at forkludre.

KL 23.40

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Nu har man ikke i mange år skullet forhandle så store, så omfattende ting med KL på folkeskoleområdet, som der ligger i de 10 punkter fra regeringen. Det kommer altså også bag på mig, at det bliver sagt på den måde, som det bliver, men jeg håber, at jeg misforstår det meste af det.

Jeg vil bare give et eksempel på gymnasieområdet, hvor timebekendtgørelsen, eller hvad sådan en nu hedder, har været taget op af KL år efter år. Der ved jeg i hvert fald, at den undervisningsminister, der har siddet, har været meget omhyggelig med, at partierne vidste, hvad der foregik, og at der var en aftale på det område. Det er svært at lave om mellem en regering og KL.

Så jeg mener, at ministeren er velkommen til løbende at drøfte alle de her forhold med partierne også uden for Folketingssalen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Bodil Kornbek.

Bodil Kornbek (KRF):

Selv om klokken er mange, har jeg simpelt hen tænkt mig at tage det hele med selvfølgelig. Det er min første forespørgselsdebat, jeg vil ikke gå glip af noget.

Derfor vil jeg også gerne takke for debatten. Jeg er glad for, at det har været en debat med indhold – altså indhold omkring folkeskolen selvfølgelig (*munterhed*) – for det er jo altid ganske spændende at diskutere folkeskolens indhold og folkeskolens udvikling. Jeg er glad for, at al tiden ikke er gået med forligsbrud, og at det er der, vi ligesom bare har siddet fast, men at vi er kommet videre. Jeg synes også, vi har været fremadrettede og åbne for, at vi vil noget hver især på det her område.

Men nu er jeg faktisk blevet helt forvirret, for jeg synes, det er et kæmpe paradoks, at mens vi ønsker at diskutere netop folkeskolens fremtid, et samarbejde om folkeskolen, folkeskolens indhold, fordi vi finder det vigtigt – ja, jeg mener, jeg har været villig til at være åben og sige, o.k., der har været et forligsbrud, men lad os for folkeskolens skyld komme videre – så sidder regeringen altså nu og forhandler med KL om folkeskolen på baggrund af ministerens »10 skridt mod en bedre folkeskole«, og vi har slet ikke fået et ord indført.

Jeg ved godt, at der er forligsbrud osv., det er jeg helt med på, men så må jeg jo spørge: Hvad vil ministeren så med folkeskolen i Folketinget? Ja, det var det, der var min begrundelse for netop denne her debat, og jeg må bare erkende, at jeg ikke har fået svar på det. Jeg kan i hvert fald ikke forstå, hvad det så er, der bliver sagt. For hvilke former for samarbejde skal der være? Og hvad forstår ministeren egentlig med samarbejde? Det er ikke sikkert, vi forstår det samme, eller også taler vi i hvert fald meget forskelligt.

Man må også spørge sig selv, om det fremover skal være Finansudvalget, der blåstempler regeringens skolepolitik. Man kunne så roligt sige, at så er det altså ikke eleven, der er i centrum, det er økonomien. Men vel, jeg ved jo godt, at der selvfølgelig er sammenhæng mellem økonomi og indhold og den slags ting. Så det er jo, som det skal være.

Vi har jo alle sammen signaleret, at vi har et fælles ansvar, at vi er villige til at påtage os det ansvar, at det er nødvendigt med et bredt samarbejde. Men jeg må bare erkende nu til slut i debatten: Jeg har ikke fået den afklaring, jeg faktisk ønskede. Jeg troede, jeg ville få den. Jeg mener

ikke, at ministeren har givet den afklaring på baggrund også af de oplysninger, der er kommet nu om de forhandlinger, der er i gang på det her område. Det beklager jeg dybt, fordi der faktisk har været villighed fra alle partier til at komme videre. Vi taler om et samarbejde, et bredt samarbejde. Vi taler ikke om en ny forligskreds, en ny alt muligt, vi taler bare om: Lad os nu komme videre for folkeskolens skyld.

Men det er vi altså ikke kommet. Det er bare en konstatering, og klokken er nu snart et kvarter i tolv, så jeg vil sige tak for i aften.

Hermed sluttede forespørgslen.

KL 23.45

Den sidste sag på dagsordenen var:

32) Valg af 5 medlemmer til Udvalget vedrørende Internationalt Ligestillingssamarbejde.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 99 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti;

en gruppe på 80 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Tórbjørn Jacobsen (TF), Lars Emil Johansen (SIU) og Kuupik Kleist (IA).

Meddelelse om, hvem der er valgt i henhold til gruppernes indstilling, er optaget i Folketingets Registreringssystem og vil blive optaget i Folketingstidende.

Valgt blev:

- 1 Ulrik Kragh (V)
- 2 Louise Frevert (DF)
- 3 Helle Sjelle (KF)
- 4 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 5 Anne Grete Holmsgaard (SF)

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 24. maj 2002, kl. 10.00. Mødet hævet kl. 23.46

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.